

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक १२ जुलै, २०२४
(सकाळी ०९-४५ ते १०-४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(बुधवार, दिनांक १० जुलै, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) डॉ. राहूल पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मराठवाडा मुक्तिसंग्राम दिनाचे औचित्य साधून दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२३ रोजी छत्रपती संभाजीनगर येथे मंत्रीमंडळाची बैठक आयोजित करण्यात येणे, सदर बैठकीच्या अनुषंगाने मराठवाड्यातील विविध विकास कामांचे प्रस्ताव शासनस्तरावरून मागविण्यात येणे, त्यानुसार ४० ते ४५ हजार कोटी रुपयांचे प्रस्ताव शासनाकडे सादर करण्यात आलेले असणे, शासनाकडून मोठे पॅकेज जाहीर होईल अशी मराठवाड्यातील जनतेची अपेक्षा असतांना शासनाने केवळ ९ हजार कोटींच्या कामांना मंजूरी देण्यात आलेली असणे, परभणी शहरातील पाणी पुरवठा योजनेसाठी १५७ कोटी, सोनपेठ, पालम तालुक्यांमध्ये कस्तुरबा गांधी बालिका विद्यालय सुरु करण्यासाठी २१ कोटी रुपये, पाथरी येथील साईबाबा तीर्थक्षेत्र विकास आराखेडा ९२ कोटी, परभणी जिल्हा क्रीडा संकुलासाठी कृषी विभागाची जागा व १५ कोटी, तसेच शहरातील मलनिःसारण प्रकल्पासाठी ४०९ कोटींच्या प्रकल्पास मंजूरी देण्यात येईल असे विभागाकडून सांगण्यात येणे, परंतु प्रत्यक्षात परभणी जिल्ह्याकरीता अत्यल्प निधी मंजूर करण्यात येणे, त्याचप्रमाणे मंजूर करण्यात आलेला निधीही गेल्या १० महिन्यांपासून अद्याप कागदावरच असणे, प्रत्यक्षात कोणतीही विकासकामे झालेली नसणे, परिणामी मराठवाड्यावर विशेषतः परभणीकरांवर झालेला अन्याय, त्यातून सर्वसामान्य नागरीकांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, शासनाने मराठवाड्याच्या विकासासाठी जास्तीत जास्त निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(मंगळवार, दिनांक ९ जुलै, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक २)

(२) सर्वश्री. सुनिल कांबळे, भिमराव तापकीर, जयंत पाटील, संजय पोतनीस, मोहन मते, अतुल बेनके, अजय चौधरी, रविंद्र धंगेकर, विनोद निकोले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे ससून सर्वोपचार रुग्णालयांतर्गत कर्करोग रुग्णालयाचा सुधारीत प्रस्ताव तयार करण्यात आला असून त्यामधील त्रुटी दूर करण्याची कार्यवाही प्रलंबित असणे,

पश्चिम महाराष्ट्रातील गरीब रुग्णांसाठी आशेचा किरण असलेले ससून रुग्णालय आता गैरकारभारांचा अड्डा बनले असणे, ड्रग्स प्रकरणात कारवाईस टाळाटाळ (ऑक्टोबर २०२३), निवासी डॉक्टरांची मद्य पार्टी (डिसेंबर २०२३), रॅगिंगचा सावळागोंधळ (मार्च-एप्रिल २०२४), उंदीर चावा प्रकरण (एप्रिल २०२४), रक्त तपासणी नमुन्यातील बदल (मे २०२४), एका कुटुंबियाला दोनदा अंत्यसंस्कार तर दुसऱ्या कुटुंबियांना केवळ अस्थी घेण्याची वेळ, किडनी रॅकेट, ससून सर्वोपचार रुग्णालयात दिवसाला सरासरी २४ रुग्णांचा मृत्यू होत असून, गेल्या वर्षी ८ हजार ८७५ रुग्णांचा मृत्यू झालेला असणे, ससून सर्वोपचार रुग्णालयात केवळ पुण्यातूनच नव्हे तर राज्यातील इतर भागातून रुग्ण गंभीर आजारांवरील उपचारासाठी येणे, रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभागाचा विचार करता दररोज सरासरी तीन हजार रुग्ण येणे, पुणे महानगरपालिका आणि जिल्ह्यातील रुग्णालयांमध्ये किरकोळ आजारांची सुविधा चांगल्या पद्धतीने उपलब्ध नसल्यामुळे हे चित्र दिसत आहे. यामुळे ससूनवरील ताण दिवसेंदिवस वाढत असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक ३ ते १८)

(३) सर्वश्री. महेश बालदी, प्रशांत ठाकूर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील मोरबे धरण प्रकल्पग्रस्तांच्या अनेक मागण्या अद्यापही पूर्ण करण्यात आल्या नसल्याचे माहे जून, २०२४ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले असणे, भूसंपादन व पुनर्वसन सन २०१३ चा कायदा मोरबे धरणास अद्यापही लागू केला गेला नसणे, भूसंपादनाच्या वेळी पंचनामे चुकीच्या पद्धतीने करण्यात आले असणे, वारंवार प्रकल्पग्रस्तांनी पंचनामे नव्याने करण्याची मागणी केली असणे, विस्तारित गावठाणातील घरांचे सर्वेक्षण करून वाढीव गावठाण मिळण्याची मागणी प्रकल्पग्रस्तांनी केली असणे, गावठाणातील नागरी सुविधा व घरांचे सर्वेक्षण करण्यासाठी प्रत्येक वसाहतीसाठी तहसिलदार यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती करण्याची मागणी करण्यात आली असणे, धरण प्रकल्पासाठी संपादित केलेली परंतु विनावापर शिल्लक असलेली जागा शेती प्रयोजनासाठी प्रकल्पग्रस्तांना देण्याबाबत विनंती केली असणे, प्रकल्पग्रस्तांना शासकीय सेवेत सामावून घेण्यात यावे तसेच पुनर्वसित गावांना महसूली दर्जा तसेच गावठाण दर्जा व पुनर्वसित गावांना स्वतंत्र ग्रामपंचायत देण्याबाबत मागणी केली असणे, पुनर्वसित गावठाणात देण्यात आलेल्या भूखंडांना भोगवटदार एक करून मिळावा तसेच आरकासवाडी, तिरकटवाडी, उंबरणेवाडी येथे रस्ता तयार करण्याची मागणी केली असणे, अशा अनेक मागण्यांवर अद्यापही कोणतीच कार्यवाही झाली नसल्यामुळे प्रकल्पग्रस्तांमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण झालेली असणे, प्रकल्पग्रस्तांच्या मागण्या पूर्ण करणेबाबत शासनाने तातडीने करावयाची आवश्यक ती कार्यवाही व उपाययोजना."

- (४) श्री. समाधान अवताडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"तापमानात झालेली वाढ, पडलेला दुष्काळ व निर्माण झालेली पाणीटंचाई यामुळे शेतकऱ्यांचे उभे पीक करपून जात असणे, यामुळे शेतकरी आर्थिक संकटात सापडणे, या संकटातून बाहेर काढण्यासाठी शासनातर्फे प्रधानमंत्री पिक विमा योजना राबविण्यात येणे, दरवर्षी खरीप हंगामात पिक विमा भरण्याचा कालावधी दिनांक १ ते ३१ जुलै असणे, दुर्दैवाने पीक कमी किंवा अधिक पावसामुळे खराब झाले तर कायद्यात शेतकऱ्यांनी विमा कंपनीला इंटिमेशन देण्याची तरतूद असणे, त्यानुसार सोलापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी मूग, उडीद, सोयाबीन, तूर, कांदा, मका, बाजरी आदी पिकांचे नुकसान झाल्याचे वेळेवर इंटिमेशन देऊन देखील विमा कंपनीकडून पंचनाम्यासाठी चालू ठकल करण्यात येणे व पंचनामे करून देखील ८ ते १० महिन्यांचा कालावधी उलटून देखील प्रत्यक्षात शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्यात येत नसल्याच्या तक्रारी प्राप्त होणे, शेतकरी हिस्सा, केंद्र व राज्य शासनाकडून विमा कंपनीला मागील वर्षात सोलापूर जिल्ह्यातून ३२१ कोटी ३० लाख रुपये मिळालेले असणे, परंतु प्रत्यक्षात मदत मात्र केवळ ११४ कोटी रुपये झालेली असणे, मागील वर्षाची रक्कम अद्याप खरीप हंगाम चालू होऊन शेतकऱ्यांना मदत न मिळाल्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर पीक विमा कंपन्यांविरुद्ध असंतोष व नाराजीची भावना तयार होणे, यावर तात्काळ शासनाने विमा कंपन्यांवर गुन्हे दाखल करून शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देणे करता करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (५) श्री. संजय गायकवाड, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री संजयमामा शिंदे, बबनराव शिंदे, संतोष बांगर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील जनतेचे जीवनमान व वेतनस्तर उंचावल्यामुळे उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ८ लाख असल्यामुळे विविध घटकातील उमेदवार व आई/वडिल यांचेसाठी सर्व प्रकारच्या शैक्षणिक कामांसाठी अडचणीचे ठरत असून विद्यार्थ्यांना शालेय प्रवेशापासून वंचित रहावे लागणे, महाराष्ट्र शासन निर्णय परिपत्रक क्र. सीबीसी-१०/२००८/प्र.क्र.६९७/विजाभज-१ दिनांक १६ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ८ लाख असून, ही विविध प्रवर्गातील विद्यार्थी तसेच पालकांसाठी शैक्षणिक प्रवेशासाठी अडचणीची ठरत असल्याने सदर मर्यादा १५ लाख रुपये करण्यात यावी अशी मागणी करण्यात येणे, याबाबत शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (६) श्रीमती गीता जैन, श्री. शिरीष चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटूंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मीरा-भाईंदर जिल्हा ठाणे येथील अनेक खाजगी रुग्णालये विनापरवानगी चालविण्यात येत असून अद्याप एकाही रुग्णालयाला परवानगी नसताना ते जनतेची लूट करीत असणे, त्यामुळे जनतेच्या व रुग्णांच्या जीवाला सातत्याने धोका होत असणे, रुग्णांकडून अवैधरित्या बिलांच्या नावाखाली पैसे उकळत असणे,

मीरा-भाईदर महानगरपालिकेच्या हद्दीतील महानगरपालिकेच्या रुग्णालयातील कार्यरत असलेले भूलतज्ञ, वैद्यकीय अधिकारी बेकायदेशीरपणे ते खाजगी रुग्णालयात स्वतःची सेवा देत असणे, त्याबाबत अनेक तक्रारी महानगरपालिका आयुक्त व आरोग्य विभागास सातत्याने करूनही हा काळा धंदा बंद न करता ते तज्ञ बेकायदेशीरपणे सेवा देत असणे, मीरा-भाईदर मीरा रोड येथील महानगरपालिका हद्दीतील अशोका हॉस्पिटल, रुग्णालयात एका मातेचा व अर्भकाचा भूलतज्ञ श्री. पाटील यांच्या हलगर्जीपणामुळे मृत्यू झालेला असणे, त्यांच्यावरती अनेक आरोप असून अद्यापही त्यांची चौकशी वा त्यांचे निलंबन न होणे, त्यांच्याविरुद्ध व्यवसायरोध भत्ता मिळत असूनदेखील खाजगी व्यवसाय करीत असल्याबाबत संदर्भ रुग्ण कल्याण समिती अंतर्गत नियामक समितीची सभा दिनांक २१ जून, २०२४ नुसार कारणे दाखवा नोटीस काढण्यात आलेली असणे, तरीही अद्यापपर्यंत त्यांच्यावर कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नसणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री. तान्हाजी मुटकुळे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौ. नर्सी नामदेव (ता.जि.हिंगोली) येथील सरकारी मालकीची जमीन ७५०,७५१,७५२, ७३४ व ६५४ ही फेरफार क्र. १२१७ दिनांक १४ ऑगस्ट, १९८२ नुसार शासनास कायमची वर्ग केल्या जाणे, शासनाच्या मालकीची जमीन असतांना सुध्दा उपविभागीय अधिकारी, हिंगोली यांनी महसूली अभीलेख्याची तपासणी न करता विरासत मंजूर करून दिनांक ६ डिसेंबर, २०१३ चे आदेशानुसार तहसीलदार हिंगोली यांना विरासतदारांची नावे ७/१२ उताऱ्यामध्ये इतर हक्कात नोंद घेण्याबाबत निर्देश देणे, सन २०१८ मध्ये तहसीलदारांनी बेकायदेशीररित्या फेरफार क्र. २०४४/२०१८ मंजूर करून इतर हक्कात नोंद व मालकी हक्कात नोंद घेणे, लोकप्रतीनिधीनी केलेल्या तक्रारीनुसार नेमलेल्या चौकशी समितीने अहवालात आढळून आलेल्या दोषांवर कोणतीही कारवाई करण्यात न येणे व हेतुपुरस्सर फेरफार दुरुस्ती करण्याचे टाळले जाणे, परिणामी शासनाची मालमत्ता बेकायदेशीररित्या खाजगी व्यक्तीच्या मालकीची होणे, यामुळे शासनाचे होणारे नुकसान, झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करून दोषांवर कारवाई करण्याची व सदर प्रकरणी बेकायदेशीररित्या मंजूर केलेली विरासत व फेरफार क्र. २०४४ रद्द करून शासनाची कमी झालेली जमीन शासन जमा करणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) श्री. जितेश अंतापूरकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नांदेड जिल्हयातील सरगोळी (ता.बिलोली) येथे डेपो क्रमांक दोन वरून वाळू भरून निघालेल्या हायवाने देगलूर मार्गावर दोन दुचाकीस्वार तरुणांना चिरडले असणे, यामध्ये दोन युवकांचा जागीच मृत्यू झाला असणे, अपघातग्रस्त हायवाची क्षमता ही ३.५ ब्रास असतांना ६ ब्रास वाळूची अवैधरित्या वाहतूक करणे, सुट्टीच्या दिवशी वाळू डेपो बंद असतांना वाळूची अवैधरित्या वाहतूक करणे, याबाबत तहसिलदार, पोलीस प्रशासनाचे सातत्याने होत असलेल्या दुर्लक्षामुळे दोन युवकांचा मृत्यू होणे,

तहसिलदार, संबंधित अधिकारी व वाळू माफीया यांच्यामध्ये संगनमत असल्याचे निदर्शनास येणे, मृत युवक यांच्यावर कुटूंबाची जबाबदारी असल्यामुळे मृत युवकांच्या कुटूंबावर उपासमारीची वेळ आलेली असणे, कुटूंबात आक्रोश नाराजीचे वातावरण निर्माण होऊन जनतेमध्ये असंतोषाचे भावना निर्माण होणे, मृत व्यक्तीच्या कुटूंबाला शासनाकडून आर्थिक मदत मिळण्याकरीता व अवैधरित्या वाळू वाहतुकीस आळा घालण्याकरीता शासनाकडून तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(९) श्री. जयकुमार गोरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात गौण खनिजांच्या वाहतुकीसाठी जिल्हाधिकाऱ्यांकडून गौण खनिज वाहतूक पास देण्यात येणे, विशेषतः रायगड जिल्ह्यातील इम्युनिटी वेलकॉन व मे इम्युनिटी गौरव बी के आणि भारतीय इन्फ्रा प्रोजेक्ट्स लि. जे व्ही या दोन कंपन्यांना देखील गौण खनिज वाहतूक पास दिलेले असणे, या कंपन्यांनी गौण खनिज वाहतुकीसाठी बनावट वाहतूक पास पुस्तिका छापून त्या खऱ्या भासवून त्यांचा गौण खनिज वाहतुकीसाठी वापर केल्याची बाब निदर्शनास येणे, तसेच त्याबाबतीत या कंपन्याविरुद्ध पनवेल शहर पोलीस स्टेशन येथे सन २०२३ मध्ये अज्ञात व्यक्तीवर फिर्याद दाखल होणे, तरीदेखील या कंपन्यांकडून गौण खनिजांची वाहतूक चालू असणे, आणि आरोपींना शासनाने अभय देणे, अशा प्रकारच्या पावत्या छापून शासनाशी करार असलेली सुर्या इन्फोटेक कंपनी राज्यभर खनिज माफीयांशी संगनमत करून बेकायदेशीर पावती पुस्तके पुरवित असणे, या अनुषंगाने शासनाचा महसूल चुकविणाऱ्या विरुद्ध कारवाई करून महसूलाची चोरी रोखण्याकरिता संबंधित कंपनीला काळ्या यादीत टाकण्याची मागणी करण्यात येणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१०) सर्वश्री. राजकुमार पटेल, ओमप्रकाश उर्फ बच्चू कडू, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे रोजगार हमी योजना मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"देशात आतापर्यंत ३ लाखांच्यावर शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होणे, त्यामध्ये महाराष्ट्र राज्यातील आत्महत्यांची संख्या सर्वाधिक असणे, शासनाने कर्जमाफी करूनसुद्धा शेतकरी आत्महत्या कमी न होता अधिक प्रमाणात वाढणे, शेतीमालाच्या भावाची घसरण होणे, त्यासाठी उपाययोजना म्हणून पेरणी ते कापणी पर्यंतची कामे MREGS किंवा रोहयो मधुन करण्याची गरज असणे, फळबाग लागवडीसाठी MREGS मधून ३ वर्षांच्या योजनेमध्ये वाढ संगोपनासाठी अधिक ५ वर्षे MREGS मधून योजना राबविण्याची गरज असणे, तसेच मेळघाट, धारणी, चिखलदरा सर्वाधिक कुपोषण सारख्या आदिवासी बहुल क्षेत्रात मजुरांचे होणारे स्थलांतर रोखण्यासाठी MREGS मधून किमान ८ महिने सर्व मजुरांना शासनाच्या उपाययोजना कमी पडणे, MREGS योजनेचा अधिक वापर होण्यासाठी काही अटी व शर्ती कमी करण्याची गरज असणे, तसेच MREGS मधील किंवा शेतमजुराचा अपघात झाल्यास स्व. गोपीनाथ मुंडे अपघात विमा योजनेच्या धर्तीवर मदतीची गरज असणे, MREGS मजुरांना बांधकाम मंडळात समाविष्ट केल्याप्रमाणे शेतमजुरांनासुद्धा बांधकाम

मंडळात समाविष्ट करण्याची सातत्याने होत असलेली मागणी व MREGS मजुरांना वेळेवर मजुरी मिळणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (११) श्रीमती श्वेता महाले, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"बुलढाणा जिल्ह्यातील शेगाव ते सिंदखेडराजा या भक्ती महामार्गासाठी मागील वर्षीच्या अर्थसंकल्पात घोषणा झालेली असणे, सदर भक्ती मार्ग सिंदखेडराजा, देऊळगावराजा, चिखली, खामगाव, शेगाव या तालुक्यातील ४३ गावांतून जात असणे, त्यामुळे या सर्व गावात शेतकऱ्यांची सुपीक व कसदार जमीन अधिग्रहीत करण्यात येत असणे, याबाबतची अधिसूचना देखील प्रसिध्द झालेली असणे, सदर अधिग्रहण सुचनेमुळे शेतकरी वर्गात प्रचंड असंतोष निर्माण होणे, प्रस्तावित भक्ती महामार्गामुळे शेतकरी मोठ्या प्रमाणात भूमिहीन होणार असणे, सदर ४३ गावांतील शेतकऱ्यांचा या भक्ती मार्गाला विरोध असणे, तसेच ग्रामपंचायतींनी ठराव तयार करून जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांचेमार्फत मुख्यमंत्री यांचेकडे सादर केलेला असणे, शेतकऱ्यांचा असंतोष पहाता सदर भक्ती महामार्गासाठी ४३ गावातील शेतकऱ्यांच्या शेत जमिनी संपादित करण्यात येऊ नये व प्रस्तावित शेगाव ते सिंदखेड राजा हा भक्ती महामार्ग रद्द करण्यात यावा अशी होणारी मागणी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१२) श्री. मंगेश कुडाळकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नेहरूनगर, टिळकनगर या म्हाडा वसाहतीतील अनेक इमारतींचा पुनर्विकास १० ते १५ वर्ष होऊनही अद्याप त्यांना भोगवटा प्रमाणपत्र (OC) मिळालेले नसणे, विकासक यांच्याकडे लक्ष देत नसणे, संपूर्ण जबाबदारी ही रहिवाश्यांवर येणे, सदरहू विकासक आणि वास्तुविशारद यांच्यावर कारवाई होणे गरजेचे असणे, तसेच अशा इमारतींसाठी भोगवटा प्रमाणपत्र करिता आकारण्यात येणारा दंड आणि शुल्क भरणे सामान्य नागरिकांना परवडणारे नसणे, या करिता अभय योजना आणण्याची मागणी सन्मा. सदस्यांमार्फत सातत्याने होत असणे, मा. मुख्यमंत्री यांचे निर्देश असूनही अद्याप अभय योजनेबाबत गृहनिर्माण विभाग व नगरविकास विभागाकडून कोणताही प्रस्ताव सादर न होणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१३) श्री. दिलीप लांडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"सन २००५ मध्ये मुंबई शहरामध्ये झालेल्या महाप्रलयकारी अतिवृष्टीमुळे मिठीनदी शेजारील क्रांतीनगर, संदेशनगर, जरीमरी येथील झोपडीधारकांच्या घरांवरून ७ ते ८ फूट उंचीवरून पाणी वाहून मोठ्या प्रमाणावर जीवित व वित्तीय हानी झालेली असणे, तत्कालीन पंतप्रधान व मुख्यमंत्री यांनी तात्काळ निर्णय घेऊन मिठी नदीपात्रातील व विमानतळ प्राधिकरणाच्या जागेवरील झोपडीधारकांसाठी

स्थलांतरणाचा प्रस्ताव मंजूर करून सुमारे ३० ते ३२ इमारती खाजगी विकासकाकडून एच.डी.आय्.एल.संकुल, प्रिमिअर वसाहत, कुर्ला (प) येथे बांधण्यात येणे, सदर झोपडपट्टीचे शासकीय नियमाप्रमाणे स्थलांतरण सर्वेक्षण करून झोपडीधारकांचे पात्रता निश्चित करण्यात येणे, प्रत्यक्षात ज्या झोपडपट्टीधारकांसाठी इमारती बांधल्या, सदनिकांच्या चाव्या दिल्या, आश्वासने दिली, त्यांचे जीवनमान प्रत्येक पावसाळ्यात धोक्यात आल्याने त्यांना प्राधान्याने सदनिका मिळण्याची निर्माण झालेली आवश्यकता, मात्र त्यांना घरे न देता विशेषतः माहिम खाडी, रेल्वे प्रकल्प, मेट्रो प्रकल्प इत्यादी इतर प्रकल्पबाधीत झोपडीधारकांचे स्थलांतरण करण्यात येणे, सदर पात्र झोपडीधारकांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला असंतोष व संतापाची भावना, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी जाहीर तीव्र निषेध व्यक्त करून विमानतळ प्राधिकरणाच्या जागेवरील व मिठी नदीपात्रातील पात्र प्रकल्पबाधितांच्या ४०९२ झोपडीधारकांना प्रथम प्राधान्य देऊन त्यांना त्यांच्या हक्काची सदनिका देऊन पुनर्वसन करण्याची शासनाकडे केलेली मागणी, उक्त प्रकरणी अद्याप कोणतीही कार्यवाही झाली नसून त्याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१४) श्री.प्रकाश सोळंके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नवीन भूसंपादन आधिनियम २०१३ दिनांक १ जानेवारी, २०१४ रोजी पासून अंमलात येणे, राज्यातील दिनांक १ जानेवारी, २०१४ रोजी प्रलंबित असलेल्या भूसंपादन प्रकरणात बाजारमूल्य निर्धारणाकरिता केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार दिनांक १ जानेवारी, २०१४ हा दिनांक विचारात घेण्याबाबत विधी व न्याय विभागाच्या सहमतीने दिनांक ६ मार्च, २०१९ रोजीच्या परिपत्रकान्वये निर्णय घेणे, सदर निर्णय सामान्य जमिन धारक/शेतकरी/बाधित कुटूंब यांच्या हितासाठी आणि भारतीय संसदेच्या स्थायी समितीने केलेल्या शिफारशीच्या आधारे घेण्यात आलेला असणे, सदर घेतलेल्या निर्णयाच्या परिणामकारक अंमलबजावणीकरिता वैधानिकरित्या भूसंपादन नियम-२०१४ चे कलम १९ मध्ये सुधारणा करण्यासाठी सन २०१९ पासून लोकप्रतिनिधी यांनी मागणी करणे, ४ वर्षांच्या पाठपुराव्यानंतर विधी व न्याय विभागाच्या मंजूरीने व महसूल मंत्री यांच्या मान्यतेने नियम दुरूस्तीसाठी दिनांक १ मार्च, २०२३ रोजीच्या राजपत्रात सुचना-हरकतीसाठी प्रारूप नियम प्रसिद्ध होणे, परंतु सदर नियमास अंतिम मंजूरी देण्यासाठी मागील १ वर्षांपासून विभागाच्या स्तरावर हेतुपुरस्सर विलंब करणे, लोकप्रतिनिधी व मा. मंत्री यांना न जुमानता संबंधित विभागाच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या मनमानी कार्यपध्दतीमुळे नियम अंतिम न होणे, यामुळे सामान्य भूधारक वेठीस धरले जात असणे, सर्वोच्च न्यायालयाने याबाबत अनेक निर्णय दिलेले असणे, राज्य शासनाने सुध्दा याबाबत निर्णय घेतलेला असतानासुध्दा अंमलबजावणी करण्यास टाळाटाळ होत असणे, यामुळे सामान्य भूधारकांमध्ये लोकप्रतिनिधी, शासन यांच्याबद्दल अविश्वासाचे वातावरण निर्माण होऊन प्रतिमा मलिन होणे, त्यामुळे सदर नियमांस अंतिम मंजूरी देण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१५) डॉ. विनय कोरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"चांदोली अभयारण्य प्रकल्पबाधितांचे महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभागाच्या दिनांक ३१ मार्च १९९५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कोल्हापूर, सांगली, सातारा व रत्नागिरी जिल्ह्यातील मिळून २१ गावांचे कुटुंब संख्या अंदाजे १७०० इतकी स्थलांतर करून पुनर्वसन त्या त्या जिल्ह्यात करणे, प्रकल्प बाधितांना स्थलांतरित ठिकाणी पुनर्वसन कायद्याप्रमाणे भूखंड व नागरी सुविधा काही प्रमाणात गावठाण करून पुरविण्यात आलेल्या असणे, प्रकल्प बाधितांमधील ७० टक्के लोकांना महसूल व वन विभागातील अधिकाऱ्यांच्या समन्वयाअभावी व पुनर्वसन अधिनियम १९९९ मधील कलम ११ व कलम १३ अधिसूचना नसल्यामुळे ३० वर्षे होत आली तरी जमिनीची व नागरी सुविधांची पूर्तता झालेली नसणे, सन २०२१ पर्यंत पाटबंधारेमधील वारणा व दूधगंगा प्रकल्पातील जमिनी वाटप करण्यात आलेल्या असणे, सदर प्रकल्प हा सह्याद्री व्याघ्र प्रकल्पामध्ये समाविष्ट झाल्यामुळे सह्याद्री व्याघ्र प्रकल्पाची अधिसूचना लागू करणे आवश्यक असणे, परंतु महसूल व वन विभागातील अधिकारी यांच्यातील योग्य समन्वयाअभावी प्रकल्पाचे पुनर्वसनाचे काम प्रशासकीय स्तरावर थांबलेले असणे, त्यामुळे प्रकल्पबाधितांमध्ये पसरलेले नैराश्याचे वातावरण, या प्रकरणात शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालण्याची व पुनर्वसन प्रक्रिया गतिमान करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१६) श्री. नानाभाऊ पटोले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात सीईटी परिक्षेच्या रजिस्ट्रेशन व अॅडमिशनमध्ये सीईटी सेल २०२१ घोटाळा झाला असून सीईटीसेल मध्ये एडसपार्क इंटरनॅशनल प्रायव्हेट लिमिटेडने खोटी व बनावट कागदपत्रे सादर करणे, दि. १९ जानेवारी, २०२३ रोजी निविदेमध्ये एडसपार्क इंटरनॅशनल प्रायव्हेट लिमिटेडने तीच बनावट कागदपत्रे सादर करणे, सीईटीचे प्रशासन अधिकारी यांच्या मार्गदर्शनासाठी सीएपी (सामान्य प्रवेश प्रक्रिया) या विद्यमान विक्रेत्यांसह सीईटी सेलच्या निविदांसाठी एक कार्टेल तयार करून निविदामध्ये फेरफार करणे, सेल विशिष्ट कंपनीला नियुक्त करणे, या कंपनीमध्ये प्रशिक्षित कर्मचा-यांचा अभाव असणे, एमबीए सारख्या परिक्षेत मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाला असतानाही अशी बनावट कंपनीची नियुक्ती करणे, या कंपनीमडे अनुभवाचे खोटी कागदपत्रे असणे, त्यामुळे सीईटी विद्यार्थ्यांना परिक्षा फीमध्ये जादाचे पैसे भराले लागत असून या सर्व प्रकारामध्ये मोठा आर्थिक गैरव्यवहार झाल्यामुळे विद्यार्थी, पालक व आमजनतेत पसरलेली तीव्र असंतोषाची भावना, याबाबत राज्यशासनाने तातडीने सखोल चौकशी करून सदर प्रकरणांतील दोषींवर कठोर कारवाई करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

- (१७) सर्वश्री. विजय वडेटीवार, सुरेश वरपुडकर, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री. अस्लम शेख, अमित झनक, सुभाष धोटे, संजय जगताप, विक्रमसिंह सावंत, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे-वळणई, मालाड (प), मुंबई न.भु.क्र. ३०७/६६ए या जागेत मालाड शिवशक्ती एस.आर.ए.सह गृह.संस्थेच्या माधमातून धोबी कामगारांसाठी एकूण १८ संस्थांसाठी सदनिका मंजूरीबाबत निर्णय घेण्यात येणे, महानगरपालिका सहाय्यक आयुक्त, पी/उत्तर यांनी विकासक मे.ए.एस.के.कोर्पोरेशन यांना आरक्षित जागेत २००० अनधिकृत झोपड्यांचे बांधकाम करण्यास पाठबळ देऊन झोपड्यांचे पुनर्वसन होण्यास प्रस्ताव झो.पु.प्रा.कार्यालयास सादर करून मालकी हक्काची परवानगी न घेता एकूण १३१० झोपड्यांचे परिशिष्ट-२ व नकाशा मंजूर करून घेणे,यासंदर्भात सहाय्यक आयुक्त, मालमत्ता विभाग, मुंबईमहानगरपालिका यांनी दिनांक०९.०५.२००६ रोजी कार्यकारी अभियंता झो.पु.प्रा. यांना शिवशक्ती योजनेस स्थगिती देण्याचे आदेश दिले असतानाही विकासक ए.एस.के.कोर्पोरेशन यांनी मोकळ्या जागेत अनधिकृतरीत्या ४ इमारतींचे बांधकाम करणे तसेच झो.पु.प्रा.ने ए.एस.के.कोर्पोरेशन यांचे आशयपत्र व अतिक्रमित जमिनीत इमारतीचा नकाशा मंजूर करणे, उपमुख्य अभियंता झो.पु.प्रा. व कार्यकारी अभियंता यांनी अतिक्रमित जमिन व बेकायदेशीर इमारतीवर कारवाई न करता संगनमत करून संरक्षण देणे, तद्नंतर महानगरपालिकेनेही या जागेत अतिक्रमण असतानाही रक्कम भरणा करण्याचे आदेश देऊन जमिनीला संरक्षण देणे, या प्रकरणी सदर झोपू योजना महानगरपालिकेची परवानगी न घेता मंजूर झाली असून धोबीघाट कामगार यांना हक्काची घरे न देता झो.पु.प्रा. व महानगरपालिका यांनी विकासकाशी संगनमत करून जमिनीची अवैध विक्री केली असल्याने याबाबत सखोल चौकशी करून संबंधित विकासक, झोपडपट्टी पुनर्वसन विभागाचे व महानगरपालिकेचे दोषी अधिकारी यांच्यावर कार्यवाही करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१८) सर्वश्री. श्यामसुंदर शिंदे, मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नांदेड जिल्ह्यात सोयाबीन पिकावर यलो मोझॅक विषाणूजन्य रोग, खोडकुज व मूळकूज या बुरशीजन्य रोगामुळे पिकाला बाधा झालेली असणे, याबाबत राज्य शासनाच्या निर्देशानुसार महसूल, कृषी आणि मदत व पुनर्वसन विभागांनी संयुक्तपणे पंचनामे करणे, यात नांदेड जिल्ह्यातील कंधार, लोहा, मुदखेड, नायगाव व नांदेड या तालुक्यातील २ लाख ११ हजार ४४९ शेतकऱ्यांच्या ९३ हजार ६८६ हेक्टर क्षेत्राला बाधा पोचल्याचा अहवाल कृषी आयुक्तालयास पाठविला असताना देखील महसूल, कृषी, मदत व पुनर्वसन विभागाकडून अद्याप शेतकऱ्यांना भरपाई पासून वंचित रहावे लागणे, त्याचप्रमाणे माहे जून-जुलै २०२३ मध्ये अतिवृष्टीमुळे नुकसान झालेल्या कंधार व लोहा तालुक्यातील शेतकरी वगळून ६ लाख १७ हजार ९११ शेतकऱ्यांना भरपाईसाठी ४२० कोटी ४६ लाख मंजूर झालेली असणे, सदरहू भरपाई सध्या

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर जमा होत असणे, तर दूसरी कडे मात्र कंधार व लोहा तालुक्यातील शेतकऱ्यांना भरपाई पासून वंचित राहावे लागत असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना."

(सकाळी ११-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

(अ) तारांकित प्रश्न

(ब) सोमवार, दिनांक ८ जुलै, २०२४ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(क) अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक २५३ ते २६० सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) मुख्यमंत्री : (क) महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग यांचा दिनांक १ जानेवारी, २०२२ ते ३१ डिसेंबर, २०२२ या कालावधीतील सतरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कंपनी मर्यादित (MUIDCL) यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा निधी विश्वस्त कंपनी मर्यादित (MUIFTCL) यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) मुंबई महानगर प्रदेश लोखंड व पोलाद बाजार समिती, कळंबोली, ता. पनवेल यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा एकतीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ड) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचे सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षाचे वार्षिक लेख परिक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

- (२) **उप मुख्यमंत्री : तथा वित्त मंत्री** : १) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाचा "राज्य वित्तव्यवस्थेवरील लेखापरीक्षा अहवाल" आणि (२) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षाचा "राज्य वित्तव्यवस्था लेखापरीक्षा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) **सांस्कृतिक कार्य मंत्री** : कोल्हापूर चित्रनगरी महामंडळ मर्यादित, कोल्हापूर यांचे सन २००४-२००५ ते सन २०११-२०१२ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) **उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री** : (क) विश्वकर्मा विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०२१-२०२२ व सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) एमआयटी आर्ट, डिझाइन अॅण्ड टेक्नॉलॉजी विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) **संसदीय कार्य मंत्री** : राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत" या विषयावर गठीत करण्यात आलेल्या तदर्थ समितीचा अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) **कामगार मंत्री** : नागपूर - अमरावती महामार्गावरील धामना येथील चामुंडी एक्सप्लोसिव्ह प्रा.लि. या कंपनीत भीषण स्फोट होऊन या स्फोटात सहा जणांचा मृत्यू व तीन जण गंभीर जखमी झाल्याबाबत" या विषयावरील श्री.विजय वडेटीवार व इतर वि.स.स. यांच्या दिनांक २९ जून, २०२४ रोजी झालेल्या म.वि.स. नियम १०५ अन्वये लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : विधानसभा विशेषाधिकार समितीचा खालील प्रकरणासंदर्भातील अहवाल सादर करणे :-

सन्माननीय विधानसभा सदस्य डॉ. रत्नाकर गुट्टे यांनी श्री. जयंत मीना, तत्कालीन पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचेविरुद्ध उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

चार : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

पाच : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(अ) (गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु राखून ठेवण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) सर्वश्री. नानाभाऊ पटोले, विनोद निकोले, मिहीर कोटेचा, सुनिल प्रभू, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात अंदाजे ३० लाखांच्या आसपास फेरीवाले असून फेरीवाल्यांना कायदेशीर अधिकार देवून त्यांना सन्मानाने जगता यावे यासाठी भारताच्या संसदेत सन २०१४ मध्ये कायदा बनविण्यात आला असणे, त्यानुसार प्रत्येक राज्याने कायदा अंमलबजावणी करण्यासाठी नियमावली व योजना बनविणे आवश्यक असणे, त्यानुसार महाराष्ट्र राज्याने सन २०१६ मध्ये नियमावली जाहीर केली असणे, परंतु योजना आजपर्यंत बनविलेली नसणे, अनेक हॉकर संघटनांद्वारे अनेकदा पाठपुरावा करून देशातील इतर राज्यातील योजनांचा अभ्यास करून त्यांचा अहवाल राज्य शासन व राज्य नगर परिषद प्रशासन यांना सादर केले असूनही आजही सदर योजना राज्यात लागू करण्यात आली नसणे, फेरीवाल्यांसाठी कायदा असूनही राज्यात केवळ योजना नसल्याने फेरीवाल्यांवर अमानुष कारवाई करण्यात येत असणे, फेरीवाल्यांना संविधानाने दिलेले त्यांचे हक्क व अधिकार यापासून वंचित राहावे लागत असणे, राज्यातील ३० लाख फेरीवाले व त्यांच्या कुटुंबियांमध्ये पसरलेली तीव्र असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने तातडीने करावायाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री. मिहीर कोटेचा, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई शहरात नवीन बांधलेल्या ९० मीटर पर्यंतच्या इमारतीला नियमानुसार फक्त एकच जिना दिला तरी इमारतीला परवानगी मिळत असून, मुंबई उपनगरात मात्र नवीन इमारतींना ७ ते ९० मीटर पर्यंत उंची असेल तर दोन जिने बनवावे लागत असणे, मुंबईतच दोन वेगवेगळ्या नियमांमुळे संभ्रम निर्माण करणारा असणे, त्यामुळे संपूर्ण मुंबईकरिता अग्नी सुरक्षेबाबत एकच नियम बनविण्यात यावेत, तसेच सद्या मुंबईतील मानखुर्द, शिवाजी नगर, गोवंडी, भांडूप, सोनापूर अनेक झोपडपट्टीमध्ये एका झोपडीवर तीन ते चार मजले बांधकाम होत असून तेथे छोटे मोठे कारखाने सुरु करून व्यवसाय सुरु केलेला असल्याचे निदर्शनास येत असणे, सदरहू बांधकाम सुरक्षित नसून या झोपडीत राहणाऱ्या रहिवाश्यांच्या जीवाला धोका निर्माण करणारा असणे, त्यामुळे संपूर्ण मुंबईत झोपडीच्या उंची बाबत आखलेल्या धोरणाबाबत कडक अंमलबजावणी करण्यासंदर्भात शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्रीमती जयश्री जाधव, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"कोल्हापूर शहरातील शाहू मिलच्या सुमारे २६.८१ एकर जागेवर राजर्षी शाहू महाराजांचे यथोचित स्मारक करण्याची घोषणा तत्कालिन राज्य शासनाने दिनांक १८ डिसेंबर, २०२२ रोजी केली असणे, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी सुमारे ५ कोटी व दिनांक ८ जानेवारी, २०१३ रोजी १ कोटीचा निधी शासनाने जाहीर केला असेही निदर्शनास आले असणे, सदर शाहू मिलची जागा राज्याच्या वस्त्रोद्योग महामंडळाच्या ताब्यात असणे, सदरहू जागा विनामुल्य कोल्हापूर महानगरपालिकेकडे हस्तांतरित करण्यासाठी शासनाने अद्याप कोणती कार्यवाही किंवा उपाययोजना केलेली नसणे, तसेच शाहू मिल विकास आराखडा यासाठी महानगरपालिकेने सुमारे ४०० कोटीचा प्रस्ताव शासनास सादर केला असणे, परंतु शासनाने अद्याप कोणतीही कार्यवाही उक्त प्रस्ताव प्रकरणी केली नसल्याने, सदर प्रस्ताव प्रलंबित असणे, तसेच छत्रपती शाहू महाराज यांच्या प्रस्तावित उपरोक्त प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली नसल्याने शासनाने जागतिक पातळीवर आपल्या कार्याचा ठसा उमटवलेल्या आदर्श राज्याच्या स्मारकाची परवड करत असल्यामुळे संपूर्ण शाहू प्रेमी व सर्व जातीधर्माच्या लोकांमध्ये असंतोष निर्माण होत असणे, तसेच शासनाने तातडीने उपरोक्त छत्रपती शाहू महाराजांच्या स्मारकाचे काम सुरू करावे अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांच्याकडून शासनाकडे अनेकदा करण्यात आलेली असणे, परंतु शासनाने सदर प्रकरणी निधी बाबत केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी कोल्हापूरवासीयांचा शासनाच्या प्रति वाढलेली तीव्र संतापाची लाट, त्यामुळे शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्रीमती देवयानी फरांदे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर झोपडपट्टी क्षेत्राचा समावेश असणे, झोपडपट्ट्या आहेत त्याच ठिकाणी नागरिकांचे पुनर्वसन करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय निर्गमित केलेला असणे, असे असताना देखील नाशिक महानगरपालिकेत झोपडपट्टीमध्ये राहणाऱ्या नागरिकांचे पुनर्वसन करून त्यांना हक्काचे घर देण्यासाठी कोणतीही योजना करण्यात आलेली नसणे, तसेच नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रात जुने नाशिक भाग असणे या ठिकाणी क्लस्टर योजनेत शासनाने मान्यता देऊन देखील एकही क्लस्टरचे नियोजन झालेले नसणे, नाशिक महानगरपालिका क्षेत्रातील काही झोपडपट्ट्या व्यावसायिक दृष्ट्या विकसित करणे शक्य असणे, परंतु नाशिक महानगरपालिकेला एसआरए मंजूर केलेले नसणे, त्यामुळे नाशिक महानगरपालिकेतील झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास करण्यासाठी नाशिकला प्राधान्याने एसआरएस मंजूर करणे, जोपर्यंत नाशिकमध्ये एसआरए मंजूर होत नाही तोपर्यंत नाशिक महानगरपालिकेकडून उपायुक्त दर्जाचा एक अधिकारी झोपडपट्टी पुनर्वसन करण्यासाठी नियुक्त करण्याची आवश्यकता असल्याचे वारंवार लोकप्रतिनिधींकडून पत्रव्यवहार करून देखील शासनाचे सदर

बाबीकडे होत असणारे दुर्लक्ष, नाशिक महानगरपालिकेत अंतर्गत एसआरए मंजूर करण्याची असणारी आवश्यकता, शासनाने सदर बाबीकडे होत असणारे अक्षम्य दुर्लक्ष त्यामुळे या झोपडपट्टी वासियांच्या मनात निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने तत्काळ करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) **श्री. प्रमोद पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेतील २७ गावांमध्ये सुरु असलेली तीव्र पाणी टंचाई, पाणी पुरवठा सुरळीत व्हावा यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांच्यासह रहिवासी यांनी काढलेले मोर्चे, निवेदने देऊन घेतलेल्या बैठका होऊनही पाणी पुरवठ्यात सुधारणा झालेली नसणे, एमआयडीसी आणि महानगरपालिकेची पाणी वितरण व्यवस्था पुरती कोलमडलेली असणे, पाणी पुरवठ्यासाठी राबविण्यात येणारी अमृत योजना धिम्या गतीने सुरु असून अजून पूर्ण होण्यास मोठा कालावधी लागण्याची शक्यता, तोपर्यंत पाण्याविना नागरिकांचे होत असलेले प्रचंड हाल, जलसंपदा विभागाकडून १५ टीएमसी पाणी पुरवठा वाढविण्यात येणे, परंतु एमआयडीसीकडे पाणी उचलण्याची क्षमता नसल्याने त्यासाठी अजून दोन ते तीन वर्षांचा कालावधी लागण्याची शक्यता, त्यातच २७ गावांमध्ये एमएमआरडीए, म्हाडा व खाजगी विकासकांकडून सुरु असलेले मोठ-मोठे गृहसंकुल प्रकल्प, त्यामुळे भविष्यात पाणी समस्या अधिकच गंभीर होण्याची शक्यता, बारवी धरणाची क्षमता जवळ जवळ संपल्याने सध्या हाती घेण्यात आलेले कुशिवली धरणाचे काम युध्दपातळीवर पूर्ण करण्याबरोबरच म्हाडा व एमएमआरडीएने संयुक्तपणे नवीन धरण निर्मिती बाबत निर्णय घेण्याची आवश्यकता, कल्याण डोंबिवली महानगरपालिकेतील २७ गावांसह सुरु असलेल्या तीव्र पाणी टंचाईवर मात करण्यासाठी अमृत योजनेला गती देऊन सध्याची पाणी वितरण व्यवस्था सुरळीत व अधिक सक्षम करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) **डॉ. नितिन राऊत, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"आरक्षण अधिनियम २००१ च्या कलम ५(१) मध्ये पदोन्नतीमधील आरक्षण हे पदोन्नतीच्या सर्व टप्प्यांवर असेल, अशी तरतूद असून याची अंमलबजावणी करण्यासाठी राज्य शासनाने दिनांक २५ मे, २००४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये पदोन्नतीमध्ये ३३% आरक्षण देण्यात येणे, परंतु दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१४ च्या निर्णयान्वये दिनांक २५ मे, २००४ च्या शासन निर्णय तत्कालीन राज्य शासनाने असंविधानिक म्हणून घोषित करून सदरचा शासन निर्णयाला स्थगिती देणे, तसेच मागासवर्गीयांचे विविध संवर्गात असलेले अॅडीक्वेट रिप्रेझेंटेशनचा डेटा संकलीत करण्यासाठी दिनांक २२ मार्च, २०२१ रोजी मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात येणे, सदर समितीने संवर्गानिहाय डेटा करण्याची आवश्यकता असताना गटनिहाय डेटा संकलीत केल्याने त्यावर आक्षेप येणे, त्यामुळे अनुसूचित

जाती आणि अनुसूचित जमाती यांच्या व्यतिरिक्त अन्य मागासवर्गांना (विजाभज व विमाप्र) पदोन्नती देण्यात येत नसल्याने मागासवर्गीय समाजांवर अन्याय होत असल्याने परिणामी त्यांच्यात पसरलेली तीव्र असंतोषाची भावना, यासंदर्भात राज्य शासनाने तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री. सदा सरवणकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई महानगरपालिकेच्या वि.नि.नि. ३३ (१२) ब अंतर्गत आतापर्यंत, प्रभादेवी-माहीम विधानसभा मतदारसंघातील पदपथांवरील अंदाजे १ हजार ते १ हजार २०० प्रकल्पग्रस्त झोपडपट्टीधारकांची विकासकांकडून फसवणूक होणे, या कायदानुसार बाधीत व्यक्तीस अंदाजे ४२० चौ.फूट चटई क्षेत्राचे घर मिळणे बंधनकारक असणे, बाधीत व्यक्तीस ज्या प्रकल्पातील चटई क्षेत्र वापरले जाते त्याच प्रकल्पात नवीन घर मिळणे नियमानुसार आवश्यक असणे, परंतु अशा प्रकारच्या बाधीत प्रकल्पग्रस्तांना प्रकल्पात किंवा इतर ठिकाणी कुठेही घर न मिळणे, विकासाचे सर्व फायदे घेऊनही अशा झोपडपट्टी धारकांना बेघर करणे, यातून फार मोठ्या आर्थिक गैरव्यवहाराला चालना मिळणे, यामध्ये विकासक, दलाल व संबंधित अधिकारी यांचे संगनमत असणे, इमारतीचे काम सुरु असूनही बाधितांचे पुनर्वसन प्रस्तावित आराखड्यात न दाखविणे, त्यामुळे अशा प्रकारे गैरव्यवहार झालेल्या प्रकल्पातील नवीन इमारतीस भोगवटा प्रमाणपत्र रोखून धरणे आवश्यक असणे, तसेच झोपडपट्टी धारकांची फसवणूक होणारे असे प्रकल्प थांबविणे गरजेचे असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) श्री. प्रकाश फातर्पेकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"चेंबूर सुभाष नगर येथील ईश कृपा, इमारत क्रमांक १२ येथे सोसायटी अध्यक्ष श्रीमती वनिता आचार्य यांनी सहकारी कमिटी मेंबर्स व म्हाडा अधिकारी यांच्याशी संगनमत करून ईश कृपा सोसायटी मधील अधिकृत ३६ सदस्यांव्यतिरिक्त बाहेरील एकूण ४५ व्यक्तींना मेसर्स गडकरी ह्या विकासकाच्या माध्यमातून सन २०१२ मध्ये अवैध पद्धतीने बनावट फ्लॉट विक्री व बनावट शेअर सर्टिफिकेट तयार करून सोसायटीशी दुरान्वये संबंध नसलेल्या ४५ व्यक्तींची व शासनाची फसवणूक करणाऱ्या सर्वच संबंधितांवर आयपीसी कलम ४२० अंतर्गत गुन्हा दाखल करणे. तसेच सदर शेअर सर्टिफिकेट बनावट असल्यामुळे ते रद्द करण्याची आवश्यकता, या अवैध व्यवहारात फसलेल्या सोसायटी बाहेरील व्यक्तींनी पुन्हा विकासक गडकरी व श्रीमती आचार्य यांच्याकडे त्यांनी दिलेल्या पैशांच्या मोबदल्यात फ्लॉटची मागणी करणे, इतर सोसायटी सदस्यांनी एकत्र येऊन सन २०१७ मध्ये भ्रष्ट कमिटी रद्द करणे, मात्र अतिशय जर्जर झालेल्या मोडकळीस आलेल्या सदर इमारतीच्या पुनर्विकासाची आवश्यकता असणे. या करिता त्वरित

नवीन कमिटीची स्थापना होणे व तातडीने मूळ ३६ सदस्यांची निवडणुक लावून पुनर्विकासाचा मार्ग मोकळा करण्याची आवश्यकता, या प्रकरणातील संबंधित म्हाडा अधिकारी, कमिटी आणि सोसायटी बाहेरील दोषी व्यक्ती विरोधात शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (९) सर्वश्री. सुनील राणे, अस्लम शेख, अजय चौधरी, दिलीप लांडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील महानगरपालिकेच्या हद्दीत एकूण गिरण्याची संख्या ५८ असणे, एकूण ५८ गिरण्यांपैकी पुनर्विकासाच्या प्रस्तावाला मंजुरी प्राप्त न झाल्याने ११ गिरण्याच्या जमिनीचा म्हाडाचा भाग निश्चित नसणे, उर्वरित ४७ गिरण्यांपैकी १० गिरण्यांमध्ये म्हाडाचा भाग शून्य असणे, एकूण ३७ गिरण्यांमध्ये म्हाडाचा जमिनीचा भाग १६.०४ हेक्टर असल्यामुळे त्यावर अंदाजे गिरणी कामगारांसाठी १६२३४ व संक्रमण सदनिका ७७०२ असे एकूण २३९३६ सदनिका उपलब्ध होऊ शकणे, जमिनीचा वाटा निश्चित झाल्यापैकी एकूण ४ गिरण्यांचा प्रत्यक्ष म्हाडाला अद्याप ताबा प्राप्त न होणे, म्हाडाचा भाग निश्चित झालेल्या ३७ गिरण्यांपैकी ३३ गिरण्यांचा १३.७८ हेक्टर जमिनीचा प्रत्यक्ष ताबा म्हाडास प्राप्त झाला असणे, एकूण ०५ गिरण्यांचे (६ ठिकाणी) क्षेत्रफळ आकाराने लहान असल्यामुळे जागा अदला-बदल करून महानगरपालिकेकडून वेस्टर्न इंडिया मिल येथील ३६०७.८३ चौ.मी. क्षेत्रफळाचा भूखंडाचा ताबा म्हाडास प्राप्त झाला असणे, त्या भूखंडावरील आरक्षण बदलाचा प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला असणे, मुंबईतील बंद/आजारी गिरण्यांमधील गिरणी कामगारांसाठी मुंबई महानगर प्रदेश क्षेत्रामध्ये घरकुले उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने दिनांक १५ मार्च, २०२४ रोजी प्रसिद्ध केलेल्या शासन निर्णयामधील अनुक्रमांक १७ नुसार सदर प्रकल्पामध्ये असलेल्या अटी शर्तीसाठी कामगार संघटनाकडून विरोध असणे, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१०) श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्य शासनाच्या सार्वजनिक आरोग्य विभागातील मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वस्तु खरेदी प्राधिकरण, आरोग्य भवन, मुंबई यांचेतर्फे राष्ट्रीय क्षय रोग निवारण कार्यक्रमांतर्गत क्षय रोग कक्षास अवश्यक असलेले अल्ट्रा पोर्टेबल हँडलेड, डिजिटल एक्सरेच्या ८० मशीन खरेदी करण्यासाठी काढण्यात आलेल्या निविदा प्रक्रियेत (नि.क्र. GEM/२०२४/B/४९०१९८३) जाचक अटी टाकून मध्य प्रदेश सरकारने काळ्या यादीत टाकलेल्या व निकृष्ट दर्जाच्या मशीनरी पुरविणाऱ्या आपल्या मर्जितील इदुसॉफ्ट हेल्प केअर प्रा.लि. या कंपनीस कंत्राट देण्याचे आदेश काढण्यात येत असल्याची बाब नुकतीच उघडकीस येणे, मर्जितील कंपनीला कंत्राट देण्यासाठी सदरहू निविदेत मशीन अंतर्गत स्टोरेजचे १२०० इमजेस करणारी बाजारात कोणतीही मशीन उपलब्ध नसणे, आऊटपूटमध्ये ९० केव्ही किंवा

१२० केव्ही मशीनचा फॉर्मट असताना निविदेत ८० केव्हीचे फॉर्मट टाकणे आदि जाचक अटींचा समावेश करण्यात येणे, या संदर्भात मा.मुख्यमंत्री महोदयांना दिनांक २५ मे, २०२४ रोजी डावलण्यात आलेल्या कंपनीने लेखी तक्रार निवेदन देऊनही अद्याप यावर शासनाकडून कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, या अगोदर वैद्यकीय शिक्षण विभागाने देखील २३ लाखांची मशीन ५८ लाख इतक्या दुप्पट दराने दोन मशीनी खरेदी करुन आर्थिक गैरव्यवहार करण्यात येणे, सदरबाबत चौकशी करुन कारवाई करण्याची आवश्यकता, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) श्री. संदिप क्षिरसागर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अल्पसंख्याक विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"विधानसभा मतदार संघातील बीड शहरामध्ये अल्पसंख्यांक समाजातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या मुलींसाठी अद्यावत वसतिगृह नसणे, त्यामुळे सदर वसतिगृह बांधण्यासाठी अल्पसंख्यांक समाजाकडून मागणी करण्यात येणे, त्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांच्याकडून बीड जिल्हा परिषदेकडे तसेच शासनाकडे सन २०२१ पासून सतत मागणी करण्यात येत असणे, त्यानुसार दिनांक १० नोव्हेंबर, २०२१ च्या पत्रान्वये अल्पसंख्यांक विकास मंत्री महोदयांच्या आदेशानुसार शासनामार्फत स्थानिक अधिकाऱ्यांकडून अहवाल मागविण्यात येणे, परंतु तीन साडेतीन वर्षे होऊनही त्याबाबतचा अहवाल शासनाकडे पाठविण्यात आलेला नसल्याचे माहे मे, २०२४ मध्ये निदर्शनास येणे, त्यामुळे याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी, बीड यांनी त्यांचे दिनांक ७ जून, २०२४ रोजीच्या पत्रान्वये मा.अल्पसंख्यांक विकास मंत्री यांना पत्र-निवेदन देण्यात येणे, बीड शहरात अल्पसंख्यांक मुलींसाठी वसतिगृह नसल्याने त्यांची होत असलेली शैक्षणिक गैरसोय, परिणामी समाजामध्ये निर्माण झालेले नाराजीचे वातावरण व संतापाची भावना, यासंदर्भात तातडीने कार्यवाही करुन वसतिगृह उभारण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१२) श्री.बबनराव शिंदे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास व पंचायत राज मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्यात ग्रामीण भागातील लोक हे गावांत व वाड्या-वस्त्यांवरती जास्त प्रमाणात राहत असणे, ग्रामीण भागात ५०-१००-२०० लोकसंख्या असलेल्या वाड्यावस्त्यांना जोडणारे रस्ते अत्यंत खराब झाले असणे, त्यामुळे दळणवळणाच्या दृष्टीने नागरीकांची अत्यंत गैरसोय होणे, ग्रामीण भागातील गावांना किंवा प्रमुख मार्गांना जोडणारे रस्ते हे रस्ते विकास आराखड्यात नसल्यामुळे त्यांना निधी मिळत नसणे, याबाबत शासनाने पाणंद रस्ते योजना सुरु केली असणे, परंतु सोलापूर जिल्ह्यामध्ये पाणंद रस्ते योजना कोठेही प्रभावीपणे राबविली जात नसणे, याचबरोबर २५१५/जनसुविधा/ नागरीसुविधा योजनांमधून उपलब्ध होणारा तुटपुंजा निधी यामध्ये ही कामे होत नसणे,ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना शाळेसाठी जवळच्या गावांत अथवा शहरात जाणेसाठी रस्त्यांची सुविधा नसल्यामुळे अनेक

मुली शिक्षणापासून वंचित राहत असणे तसेच रुग्णांना आरोग्य सुविधा घेणेसाठी शहरी ठिकाणी जावे लागत असणे, त्यांना मुख्य रस्त्यांना जाणेसाठी एक-दोन तास लागत असल्याने उपचारापूर्वीच मृत्यु होत असणे, खराब रस्त्यांअभावी अशा प्रकारे अपघात होत असणे, ज्याप्रमाणे शहरांच्या विकासासाठी रस्त्यांना निधी दिला जातो त्याप्रमाणे ग्रामीण भागातील नॉन प्लॅन रस्त्यांना निधी उपलब्ध करणेसाठी धोरण राबविणे आवश्यक असणे, याबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी वारंवार करीत असणे,परंतू त्याकडे होत असलेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष यामुळे नागरिकांच्या मनात शासनाच्या विषयी झालेली तीव्र नाराजी, याप्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१३) श्री. विनोद अग्रवाल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"आदिवासी तथा नक्षलग्रस्त गोंदिया जिल्ह्यातील गोंदिया शहरातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय जिल्हा सामान्य रुग्णालयामध्ये सुरू असणे, रुग्णालयामध्ये प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापकांसह अधिपरीचारीका/परिचारीका पदांची कमतरता असणे, रुग्णालयामध्ये नित्य साफ-सफाई होत नसल्याने घाणीचे साम्राज्य असणे, रुग्णालयातील रक्तपेढीमध्ये नित्य रक्ताचा तुटवडा असल्याने रुग्णांना खाजगी रक्तपेढीमधुन आणण्यास सांगण्यात येत असणे, रुग्णालयामध्ये विविध चाचण्यांची सुविधा उपलब्ध नसल्याने बहुतांश रुग्णांना लहान-लहान चाचण्यांकरीता खाजगी रुग्णालयांमध्ये किंवा नागपूरला पाठविण्यात येणे, सिटी स्कॅन व डायलेसिसची व्यवस्था असतांनाही डॉक्टर/तंत्रज्ञ उपस्थित राहत नसल्याने रुग्णांना आठ-आठ दिवसांनंतरचा वेळ देण्यात येणे, रुग्णालयामध्ये एमआयआर, कॅथलॅब, मेंदु आजारावरील उपचाराची यंत्र सामुग्री/ सुविधा नसणे, औषधींची कागदावरच खरेदी करण्यात येत असुन सिकलसेलसह अनेक दुर्धर आजारांवरील औषधांचा तुटवड्याचे सांगण्यात येणे, रुग्णालयातील प्रसुती वार्डांसह संपूर्ण रुग्णालयामध्ये दलाल पिशव्यांमध्ये औषधीची विक्री करीत असणे, दिव्यांग बंधु-भागिनींना ५ ते ६ महिणे दिव्यांगप्रमाणपत्र देण्यात येत नसणे, रुग्णालयामध्ये गंभीर रुग्णांची संख्या बघता आयसीयुमध्ये खाटांची संख्या कमी असणे, १०८ क्रमांकावरील रुग्ण वाहिका ३ ते ४ तासांचा अवधि लावत असल्याने गंभीर रुग्ण दगावण्याची शक्यता निर्माण होत असणे, अनेकांना मृत्यू प्रमाणपत्राकरीता, पोष्टमार्टम रिपोर्टकरीता महिन्यांचा कालावधी लावण्यात येणे, यामुळे नागरिकांमध्ये मोठ्याप्रमाणात असलेले असंतोषाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही तथा उपाययोजना. "

(१४) श्री. जयंत पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे व पिंपरी चिंचवड म.न.पा. क्षेत्रात खाजगी विकासकामार्फत मोठ्या प्रमाणात अवैध गौण खनिज उत्खनन होत असल्याची बाब माहे जानेवारी ते मे २०२४ यादरम्यान निदर्शनास आलेली असणे, गौण खनिज उत्खनन परवानगी पेक्षा

जास्त उत्खनन करणे, उत्खननाची ६ मीटरची परवानगी असताना प्रत्यक्षात त्यापेक्षा जास्त खोली पर्यंत उत्खनन करणे, दगड उत्खननाची परवानगी न घेता प्रत्यक्षात दगडाचे उत्खनन करणे, यासारखे प्रकार करून मोठ्या प्रमाणात शासनाचा स्वामीत्वधन बुडविण्याची प्रकार घडल्याचे निदर्शनास येणे, विकासकांमध्ये अदानी, सोनेग्रा बिल्डर, गिता बिल्डर, ऐश्वर्यम बिल्डर, उटुपीय गोल्ड, आर.बी.एस. डेवलपर्स यासारख्या विकासकांचा विविध ठिकाणच्या बांधकाम साईटचा समावेश असने, यासंदर्भात श्री.गणेश भांडवलकर या व्यक्तीने जवळपास ७० च्या वर अशी प्रकरणे पुराव्यासह उघडकीस आणून संबंधीत यंत्रणांकडे कारवाई करण्याकरिता तक्रार दाखल केलेली असणे, परंतु त्यावर अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, उलट तक्रारदारास तक्रार मागे घेण्याकरिता दबाव टाकण्याचा प्रयत्न होणे, तसेच तक्रारदाराच्या जिवास धोका निर्माण झालेला असणे, विकासकांच्या अवैध गौण खनिज उत्खनन तक्रारीवर प्रशासनाने तात्काळ कारवाई करण्याची आवश्यकता, तसेच या प्रकरणाकडे हेतुपुरस्सर दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित जबाबदार अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याची मागणी असणे, त्याअनुषंगाने पुढील कार्यवाही तातडीने करावयाची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१५) सर्वश्री. विजय वडेद्वीवार, सुरेश वरपुडकर, अस्लम शेख, अमित इनक, सुभाष धोटे, संजय जगताप, विक्रमसिंह सावंत, विनोद निकोले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"मौजे-दहिसर, स.क्र.१६९/२, न.भु.क्र.२४७५, २४७६ जमिन कुळ कायद्याने प्राप्त होऊन आदिवासी म्हणून नोंद असताना तसेच जिल्हाधिकारी यांची परवानगी घेतल्याशिवाय जमिन विक्री करू नये अशी नोंद ७/१२ उतान्यात असतानाही सह दुय्यम निबंधक, बोरीवली यांच्याकडील नोंदणीकृत दस्तनुसार उक्त आदिवासी मिळकत जमिन मे.श्री.कृपा असोसिएट्सचे भागीदार नेमचंद खेतशी देढिया या बिगर आदिवासीस विक्री करून या आर्थिक व्यवहाराद्वारे शासनाची फसवणूक करणे, या दस्ताच्या आधारे मिळकतीवर विकासक श्री.कृपा असोसिएटने एस.आर.ए व खाजगी इमारतीचा प्रस्ताव सादर करून इमारतीचे बांधकामही सुरु करणे, याबाबत तलाठी, दहिसर यांनी अभिलेख, खरेदखत व नोंदणीदस्त यांची तपासणी करून ही खरेदी-विक्री बेकायदेशीर झालेली दिसून येते, असा स्पष्ट अहवाल तहसिलदार यांना सादर केला असणे, या प्रकरणात संबंधित मालक व बिगर आदिवासी यांनी आर्थिक गैरव्यवहाराद्वारे शासनाचे कोट्यवधी रुपयांच्या महसूलाचे नुकसान केल्याने तहसिलदार, बोरीवली यांनी तक्रारीची दखल घेत सुनावणीनुसार कारवाई करून आदिवासी यांच्या नावे कुळाची जमिन महाराष्ट्र शासन करण्याचे आदेश देऊनही जमिन अद्यापही शासनाच्या नावे न होणे, याबाबत विक्रीदार व विकासक यांच्यावर कारवाई करून जमिन ताब्यात न घेतल्यामुळे शासनाचा हजारो कोटी रुपयांचे नुकसान होत असल्याने याबाबत सखोल चौकशी

करुन हा पुनर्वसन प्रकल्प रद्द करुन संबंधित विकासक व दोषी अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१६) कॅप्टन आर. सेल्वन, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे क्रीडा व युवक कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यात विविध प्रकारात मागील अनेक वर्षांपासून महाराष्ट्रातील खेळाडू उल्लेखनीय कामगिरी करीत असून राष्ट्रीय तसेच आंतरराष्ट्रीय स्तरावर पदके पटकावून प्राविण्य प्राप्त करीत असणे, या प्राविण्य प्राप्त खेळाडूंना राज्य शासनाकडून शिवछत्रपती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येत असणे, सदर खेळाडूंना शासनामध्ये नोकरी देण्याकरिता आरक्षणाची तरतूद करण्यात येणे, परंतु मागील अनेक वर्षांपासून क्रीडा क्षेत्रासाठी आरक्षित असलेली पदे भरण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यातील वर्ग -१ व वर्ग -२ करिता क्रीडा क्षेत्रातील पात्र उमेदवारांची भरण्यात येणारी पदे सन २०१७ पासून भरण्यात आली नसल्याची बाब समोर येणे, राज्यातील शिवछत्रपती पुरस्कारतीना तसेच इतर आंतरराष्ट्रीय स्तरावर कामगिरी या आधी देण्यात येणारी रोख रक्कम देखील बंद करण्यात आली असणे, राज्यात पॉवर लिफ्टिंग खेळात प्राविण्य प्राप्त खेळाडूंना ५% कोट्यात नोकरी देण्याची तरतूद असतानाही त्याची अंमलबजावणी न होणे, सरकारी नोकरी सोबतच बँका आणि खाजगी कंपनीत नोकरी उपलब्ध होण्याची तरतूद करणे आवश्यक असणे, राज्यातील प्राविण्य प्राप्त खेळाडूंना राज्य शासनामध्ये नोकरीकरिता असणारा आरक्षित कोटा मागील अनेक वर्षांपासून बंद असल्यामुळे खेळाडूंमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेली असंतोषाची भावना, सदर खेळाडूंना शासकीय सेवेत समाविष्ट करून प्रोत्साहित करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१७) श्री. चंद्रकांत पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुक्ताईनगर विधानसभा क्षेत्रात (जि.जळगांव) माहे एप्रिल व मे, २०२४ या महिन्यांच्या अति तापमानामुळे पिक विम्यासाठी पात्र असलेल्या महसूल मंडळामध्ये मुक्ताईनगर तालुक्यातील घोडसगांव व अंतुर्ली मंडळे समाविष्ट करण्याची स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, जळगांव यांना दिनांक १० जून, २०२४ रोजी वा त्या सुमारास दिलेले लेखी निवेदन, यासंदर्भात अद्यापही कोणताच निर्णय घेण्यात आला नसल्याने सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, यासंदर्भात शासनाने तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१८) श्रीमती माधुरी मिसाळ, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पणन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे शहरातील मार्केट यार्ड परिसरातील शिवनेरी रस्त्यावर अनधिकृतपणे व्यवसाय सुरू असणे , पदपाथवर अनधिकृतपणे जाळ्या लावून पदपाथ बंद केला असणे, त्यामुळे नागरिकांना ये जा करणे मुश्किलीचे होणे, बाजार समितीकडे

वारंवार तक्रारी करूनही कोणतीही कार्यवाही करण्यात न येणे, पुणे कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये पार्किंग ठेकेदाराकडून वाहन चालकांची पिळवणूक होत असल्याची बाब वारंवार समोर येणे, बनावट पावती पुस्तकाद्वारे पार्किंग शुल्क वसूल केले जात असल्याचे समोर येणे, गेट नंबर चार च्या परिसरात अवेरिया इंटरप्राईजेस या ठेकेदाराला ठरवून दिलेल्या जागेव्यतिरिक्त रहदारीच्या अर्ध्या रस्त्यावर ताबा घेऊन पार्किंग शुल्क वसुली केल्याचा प्रकार निदर्शनास येणे, बाजार समितीची हुबेहुब पावती पुस्तके तयार करून हा प्रकार केल्याचे दिसून येत असणे, बाजार समितीच्या फळे भाजीपाला विभागातील शेतमालाच्या चोऱ्या सातत्याने होत असल्याचे निदर्शनास येणे, शिवनेरी रस्त्यावर आकाशचिन्ह नियमावलीचे उल्लंघन करून पदपाथावर होल्डिंग उभारण्याची तक्रार करण्यात येणे, परंतु अद्यापपर्यंत होल्डिंगवर महानगरपालिकेकडून कोणती कारवाई न होणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१९) श्री. कृष्णा गजबे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"गडचिरोली जिल्ह्यात आदिवासी विविध कार्यकारी सहकारी संस्थां या आदिवासी विकास महामंडळाचे उपअधिकर्ता म्हणून अनेक वर्षांपासून आधारभूत धान खरेदीचे काम करणे, शासन निर्णयानुसार खरेदी केलेल्या धानाची उचल दोन महिन्यांच्या आत होणे अपेक्षित असणे, मात्र अधिकर्ता आदिवासी विकास महामंडळाकडून वेळेत धानाची उचल न होणे, खरेदी केंद्रावर ८ ते १० महिने कधी-कधी १ ते २ वर्ष धान उघड्यावर पटांगणात व गोदामात साठवणूक करून ठेवला राहिल्याने नैसर्गिक आद्रतेच्या कारणाने मोठ्या प्रमाणात नुकसान होऊन त्यात अवाजवी घटतुट येणे, पणन हंगाम २०१९-२० व हंगाम २०२०-२१ या वर्षातील उघड्यावरील व गोदामातील धानाची उचल १ ते २ वर्षांपर्यंत झालेली नसणे, पणन हंगाम २०२३-२४ च्या खरीप हंगामातील खरेदी धानाची अजूनही ८ महिने होऊन उचल न होणे, मंडळाकडून वेळेत उचल न झाल्याने शासनाच्या कॅशसिटचे कारण पुढे करून संस्थांना कमिशन अदा करण्यात न येणे, महामंडळाने हंगाम २०१४-१५ पासून ते हंगाम २०२२-२३ पर्यंत विविध कार्यकारी संस्थांचे कमिशनचे हिशोब केलेले नसणे, आदिवासी विविध कार्यकारी संस्था कमिशन अभावी मोठ्या आर्थिक संकटात सापडणे, सहकारी संस्था आधारभूत धान खरेदी करण्यास तयार नसणे, खरेदी केंद्राअभावी आदिवासी शेतकऱ्यांना अडचणीचा सामना करावा लागणे, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२०) सर्वश्री. राजेश पाटील, हितेंद्र ठाकूर, क्षितीज ठाकूर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पालघर जिल्ह्यात कृषी महाविद्यालय स्थापन करण्याची दीर्घकाळ होत असलेली मागणी, नंदुरबार व गडचिरोली जिल्ह्यात कृषी महाविद्यालय कार्यरत असणे, पालघर जिल्हादेखील आदिवासी बहुल जिल्हा असून जव्हार, मोखाडा व विक्रमगड या डोंगराळ जंगलपट्टी भागातील लोकांचा मुख्य व्यवसाय शेती असणे व

इतर भागातही विविध शेतमालाचे उत्पादन निघत असणे, सन २०१२ मध्ये कृषी संशोधन केंद्र, पालघर येथे विद्यापीठाचे नवीन घटक कृषी महाविद्यालय स्थापन करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात आलेला असणे, दिनांक १ ऑगस्ट, २०१४ मध्ये पालघर जिल्ह्याची नव्याने स्थापना झाल्यानंतर जिल्ह्यात कृषी महाविद्यालय स्थापन करण्यासंदर्भात लोकप्रतिनिधींनी वेळोवेळी शासनाकडे केलेली मागणी, या प्रकरणी शासन स्तरावर होत असलेली दफ्तर दिरंगाई, परिणामी जिल्ह्यातील आदिवासी व शेतकरी यांच्यात पसरलेली नाराजी व असंतोषाची भावना, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२१) सर्वश्री. योगेश कदम, अजय चौधरी वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई मधील काळाचौकी भागातील जिजामाता नगर झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प मागील अनेक वर्षांपासून रखडलेला असणे, दिनांक ११ डिसेंबर, २०२३ रोजी शासनासमवेत रखडलेल्या प्रकल्पाच्या समस्यांबाबत स्थानिकांची बैठक होणे, विकासकाच्या विरोधात मा. उच्च न्यायालयात गेल्यामुळे १३/२ ची कार्यवाही रद्द करावी लागणे, चर्चे नंतर अटीशर्ती वर विकासकाला देण्यात आलेली शेवटची संधी दिनांक ०४ एप्रिल २०२४ रोजी संपुष्टात येणे, दिनांक २८ मे, २०२४ रोजीच्या पत्राद्वारे जिजामाता नगर युवा संघर्ष संघटनेने राज्य शासन व प्राधिकरणाला सदर प्रकल्पाचे काम करणारी शांती ओम रेसीडेन्सी प्रा. लि. कंपनीला अपात्र ठरवून त्यानुसार सदर विकासक कंपनीला दिलेल्या जिजामाता नगर झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्पातून कायमस्वरूपी हद्दपार करण्याची मागणी करणे, परंतु त्यावर अद्याप शासनाने कोणतीच कार्यवाही न केल्याने, प्रशासनाच्या अशा निष्काळजीपणामुळे स्थानिकांच्या मनात प्रशासनाबद्दल चीड व संतापाची भावना निर्माण होणे, त्यामुळे प्रशासनाच्या विरोधात युवा संघर्ष संघटना, महिला व जेष्ठ नागरीक माहे जुलै, २०२४ मध्ये काळाचौकी येथे प्राणांतिक आमरण उपोषणाला बसणार असणे, याबाबत शासनाने करावयाची व कार्यवाही व उपाययोजना."

(ब) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) संबंधित निवेदने सभागृहासमोर ठेवणे :-

(म.वि.स. नियम १०५ अन्वये सभागृहात चर्चेकरीता न आलेल्या लक्षवेधी सूचनांचे जोडपत्र अमुद्रित स्वरूपात सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येत आहे.)

सहा : शासकीय विधेयके :

(अ) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० — महाराष्ट्र विशेष जन सुरक्षा विधेयक, २०२४

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २० — महाराष्ट्र विशेष जन सुरक्षा विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) (क) सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २१ — महाराष्ट्र कारागृहे व सुधार सेवा विधेयक, २०२४

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २१ — महाराष्ट्र कारागृहे व सुधार सेवा विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधानपरिषदेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) सन २०२४ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ४ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्तव्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२४

(२) सन २०२४ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ५ — महाराष्ट्र खाजगी कौशल्य विद्यापीठे (स्थापना व विनियमन) विधेयक, २०२४

सात : (गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, भरतशेट गोगावले, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री शिवेंद्रसिंह भोसले, प्रताप सरनाईक, दिलीपराव बनकर, अॅड. राहुल कुल, श्री. संजय शिरसाट, डॉ. संजय कुटे, श्री. नितेश राणे, डॉ. संजय रायमूलकर, अॅड. आशिष शेलार, श्री. प्रकाश आबिटकर, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री.बबनराव लोणीकर, अॅड. शहाजीबापू पाटील, सर्वश्री दत्तात्रय भरणे, संतोष दानवे, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, रत्नाकर गुट्टे, नारायण कुचे, चिमणराव पाटील, सुभाष देशमुख, संजय गायकवाड, सदानंद सरवणकर, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री रमेश बोरनारे, शांताराम मोरे, राणाजगजितसिंह

पाटील, सुहास कांदे, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री संभाजी निलंगेकर-पाटील, महेश शिंदे, ज्ञानराज चौगुले, हरिभाऊ बागडे, चंद्रकांत निंबा पाटील, श्रीमती लताबाई सोनावणे, सर्वश्री प्रकाश सुर्वे, बच्चू कडू, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री जयकुमार गोरे, दिलीप लांडे, श्रीमती गिता जैन, सर्वश्री भिमराव तापकीर, योगेश कदम, बालाजी कल्याणकर, डॉ. राहूल आहेर, श्री. महेंद्र दळवी, सर्वश्रीमती मोनिका राजळे, श्वेता महाले, श्री. राजेश पवार, अॅड. आकाश फुंडकर, सर्वश्री महेश लांडगे, अमित साटम, सिध्दार्थ शिरोळे, राम कदम, श्रीनिवास वनगा, अभिमन्यू पवार, सुनिल राणे, अॅड.लक्ष्मण पवार, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री चेतन तुपे, यशवंत माने, दिपक चव्हाण, राम सातपुते, जयकुमार रावल, नरेंद्र भोंडेकर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री विजयकुमार देशमुख, कालीदास कोळंबकर, किशोर पाटील, अॅड.राहूल ठिकले, श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, सर्वश्री हरिष पिंपळे, प्रकाश भारसाकळे, सुरेश भोळे, मंगेश कुडाळकर, डॉ. पंकज भोयर, अॅड. आशिष जैस्वाल, श्रीमती देवयानी फरांदे, श्री. किशोर जोरगेवार, डॉ. भारती लव्हेकर, सर्वश्री राजेंद्र पाटील-यद्रावकर, समाधान अवताडे, योगेश सागर, किसन कथोरे, संजय केळकर, गणेश नाईक, महेंद्र थोरवे, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री अतुल भातखळकर, संतोष बांगर, श्रीमती अश्विनी जगताप, सर्वश्री शेखर निकम, प्रशांत बंब, डॉ. संदीप धुर्वे, सर्वश्री किर्तीकुमार भांगडीया, मंगेश चव्हाण, नामदेव ससाणे, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री समीर कुणावार, दादाराव केचे, राजेश पाटील, विनोद अग्रवाल, सुनिल शेळके, सुनिल टिंगरे, प्रकाश सोळंके, प्रकाश आवाडे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतकरी व सर्वसामान्य जनतेचे कल्याण हे एकमेव ध्येय समोर ठेवून व नारी शक्ती आणि युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन 'शासन आपल्या दारी' या अभियानाच्या माध्यमातून महाराष्ट्र गतीमान ठेवण्याचा, जनकल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, राज्यात एकीकडे दुष्काळाची होरपळ तर दुसरीकडे वादळी पाऊस, गारपीटीचा कहर सुरु असणे, खरेतर उन्हाळी तसेच रब्बी आणि खरीप अशा तिन्ही हंगामांवर नैसर्गिक आपत्तींनी घाला घातला असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे शेत पिकांचे खुप नुकसान झाले असल्याची वस्तुस्थिती असणे, राज्यात कमी पाऊस असलेल्या आणि जनावरांचा चा-याचा प्रश्न निर्माण झालेल्या राज्यातील १२४५ महसुली मंडळात चारा छावण्या उभारण्यास शासनाने परवानगी दिली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरिता कांद्याचे दर ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, स्वर्गीय वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबी मिशनला मजबुत करून शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी टास्क फोर्सला बळकट करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीनसाठी २७० शेतकरी उत्पादक कंपनी स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतक-यांना लाभ मिळू शकेल अशी तरतूद करण्यात येणे,

शेतक-यांकरिता 'नमो शेतकरी महासन्मान निधी' योजना राबविण्यासाठी ५ हजार ७०० कोटींची तरतूद करून त्याचा पहिला हप्ता शेतक-यांच्या बँक खात्यात जमा झाल्याचे निदर्शनास येणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई- पंचनामा प्रणाली संपूर्ण राज्यात लागू करण्यात आली असणे, शेतक-यांना दिवसा अखंडीत वीज पुरवठा करण्यासाठी 'मागेल त्याला सौरऊर्जा पंप' उपलब्ध करून देण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, केवळ १ रुपयात पिक विमा योजना राबविण्यात येत असल्याने खरीप हंगामासाठी राज्यातील १ कोटी ७० लाख व रब्बी हंगामासाठी ६६ लाख अशा एकूण २ कोटी ३६ लाख शेतक-यांनी पिक विमा योजनेत विक्रमी सहभाग नोंदविला असल्याचे निदर्शनास येणे, शेतक-यांना दिलासा देण्याकरिता एनडीआरएफच्या दराच्या दुप्पट दराने शेतक-यांना मदत देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, अतिवृष्टी व पुरामुळे झालेल्या पिकांच्या नुकसानाकरिता ७,१९६ कोटी रुपये इतका निधी मंजूर केला असणे, कमी पाऊस झालेल्या राज्यातील १,०२१ महसूल मंडळात दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करण्यात येऊन तेथील शेतक-यांना कर्जाचे पुनर्गठन, चालू वीज बिलात ३३.५ टक्के सूट यासारख्या विविध ८ सवलती लागू करण्यात आल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेत पहिल्या टप्प्यात ४ हजार कोटी रुपयांचा निधी वाढवून आता ५४६९ कोटी एवढा करण्यात आला असणे, राज्यात प्रथमच कांदा महा बँक हा पथदर्शी प्रकल्प सुरु करण्यात आला असणे, विदर्भातील नागपूर, काटोल, कळमेश्वर, मोर्शी, बुलढाणा येथे आधुनिक संतंत्र प्रक्रिया केंद्रे उभारण्याकरिता सुमारे २० कोटी रुपयांच्या खर्चास मान्यता देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास येणे, भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजनेतील २१२९ लाभार्थ्यांना ७ कोटी ५१ लाख रुपयांचा निधी दिला असल्याचे निदर्शनास येणे, 'मागेल त्याला शेततळे' योजनेचा विस्तार करून मागेल त्याला फळबाग, मागेल त्याला ठिंबक व तुषार सिंचन, मागेल त्याला शेततळ्याचे अस्तरीकरण, मागेल त्याला आधुनिक यंत्रे, कॉटन श्रेडर इ. देण्याचा निर्णय करून त्याकरिता १ हजार कोटी यावर्षी खर्च करण्याचा शासनाचा मानस असणे, पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देत शेतकरी वर्गाचा आर्थिक आधार बळकट करण्याकरिता मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प राज्यात कार्यान्वित केला असणे, त्यायोगे राज्यातील लहान आणि सिमांत शेतकरी तसेच कृषी नवउद्योजकांना केंद्रस्थानी ठेऊन शेतमालाला बाजारपेठ मिळवून देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्यसाखळी विकसित करणे हा या प्रकल्पाचा उद्देश असणे, कृषी, शिक्षण, संशोधन आणि विद्यापीठांची संरचना आणि कार्यपध्दती अभ्यास करण्यासाठी माजी कुलगुरु डॉ. राजाराम देशमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली असणे, राज्यातील सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम राबविण्याचे प्रस्तावित असून त्यायोगे २ वर्षांत ६१ सिंचन प्रकल्प पूर्ण होणे अपेक्षित असणे, वैनगंगा-नळगंगा नदीजोड प्रकल्प कार्यान्वित केल्याने नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला व बुलढाणा जिल्हयातील सुमारे ३ लाख ७१ हजार २७७ हेक्टर क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ मिळणे, जलयुक्त शिवार अभियानांकरिता ६०० कोटी रुपयांच्या निधीची तरतूद करण्यात आली असणे, स्वच्छ व हरित ऊर्जेचे ध्येय साध्य करण्यासाठी जनाई-सिरसाई, पुरंदर यासह सर्व शासकीय उपसा जलसिंचन योजनाचे सौर उर्जाकरण करण्यात येत असून त्याकरिता ४ हजार २०० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असणे, म्हैसाळ, जि. सांगली येथे पथदर्शी सौरऊर्जा प्रकल्प राबविण्यात आल्याने सांगली आणि सोलापूर

जिल्हयातील सुमारे ७५ हजार शेतकरी कुटुंबियांना याचा लाभ मिळाला असणे, कोल्हापूर आणि सांगली जिल्हयातील पुरामुळे होणारी जिवित व वित्तहानी टाळण्याकरिता आणि अतिरिक्त पाणी दुष्काळग्रस्त भागात वळविण्याकरिता जागतिक बँकेच्या सहाय्याने ३ हजार २०० कोटी रुपये किंमतीचा महाराष्ट्र प्रतिसादक्षम विकास कार्यक्रम राबविण्यात येणे, राज्यात गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व त्यांना सक्षम करण्यासाठी 'नारी शक्ती दुत अॅप' हे एक क्रांतिकारी अॅप्लीकेशन राबविण्यात येत असणे, राज्यातील महिलांना कौशल्य विकास प्रशिक्षण देऊन आणि उद्योजकता विकासासाठी सक्षम करण्याकरिता 'पंतप्रधान नमो महिला सशक्तीकरण अभियान' राबविण्यात येत असणे, 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहिण योजना' राबविण्यात येऊन त्यायोगे २१ ते ६० वयोगटातील पात्र महिलांना दरमहा १५०० रुपये निधी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, 'शुभमंगल सामुहिक नोंदणीकृत विवाह' योजनेत लाभार्थी मुलांना देण्यात येणारे अनुदान १० हजार रुपयांवरून २५ हजार रुपये करण्यात येणे, 'मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना' या माध्यमातून पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ गॅस सिलेंडर मोफत देण्याचे घोषित करण्यात आले असणे, महिला बचत गटानी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना 'उमेद मार्ट' आणि 'ई-कॉमर्स ऑनलाईन प्लॅटफॉर्म' याद्वारे यावर्षात २५ लाख महिलांना लखपती करण्याचा उद्देश शासनाने ठेवला असणे, सन २०२४-२५या शैक्षणिक वर्षापासून मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, प्रतिवर्षी १० लाख तरुण-तरुणींना प्रत्यक्ष कामावरील प्रशिक्षण देण्यासाठी 'मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना' राबविण्यात येत असणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, अमरावती, यवतमाळ, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, कराड, अवसरी खुर्द, जि. पुणे येथील तंत्रशिक्षण संस्थांमध्ये 'सेंटर ऑफ एक्सलन्स' स्थापन करण्यात येणार असणे, राज्यातील बार्टी, सारथी, महाज्योती, अमृत इ. संस्थांमार्फत एकूण २ लाख ५१ हजार ३९३ विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख प्रशिक्षण देण्यात आले असून त्यायोगे ५२ हजार ४०५ विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी प्राप्त झाल्या असणे, महापे, नवी मुंबई येथे २५ एकर जागेवर 'इंडिया जॅम्स अँड ज्वेलरी पार्क' उभारून त्यायोगे १ लाख रोजगार निर्मिती करण्याचा शासनाचा प्रयत्न असणे, सिंधुदुर्ग जिल्हयात स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्कुबा डायव्हिंग केंद्र उभारण्याकरिता २० कोटी रुपये खर्चाची तरतूद करण्यात आली असणे, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार विकास महामंडळामार्फत ऊसतोड कामगारांच्या मुला-मुलींसाठी ८२ शासकीय वसतीगृहे स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, अॅडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिंग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवास व्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरुळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्याच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडान्यातील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघुर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण व संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मू काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, शिवछत्रपतींचा पूर्णाकृती पुतळा राज्याच्या सीमेवर बांधणे, शिवछत्रपतींची वाघनखे राज्यात

आणणे, बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना योजनेमध्ये समाविष्ट १४० चाचण्यांमध्ये वाढ करणे तसेच, आपला दवाखाना योजनेची व्याप्ती वाढवून ती मुंबईबाहेरही राज्यभर करण्याची आवश्यकता, विकसित महाराष्ट्राचा ध्यास घेऊन राज्यात शेतकरी, शेतमजूर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी व लोककल्याणकारी राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

आठ : (गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, अजय चौधरी, जयंत पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, नाना पटोले, सुरेश वरपुडकर, डॉ. जितेंद्र आढाड, सर्वश्री सुनिल प्रभू, राजन साळवी, डॉ.नितीन राऊत, श्री.अमीन पटेल, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), श्री.अमित देशमुख, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री संग्राम थोपटे, रमेश कोरगावकर, प्रकाश फातर्पेकर, श्रीमती ऋतुजा लटके, सर्वश्री सुनिल भुसारा, अस्लम शेख, राजेश टोपे, संजय जगताप, प्राजक्त तनपुरे, अॅड. के.सी.पाडवी, सर्वश्री अनिल देशमुख, कुणाल पाटील, बाळासाहेब पाटील, शिरीषकुमार नाईक, राजेश एकडे, शिरीष चौधरी, अमित झनक, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री विकास ठाकरे, सहसराम कोरोटे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, सुभाष धोटे, रणजित कांबळे, मोहनराव हंबर्डे, कैलास गोरंटयाल, जितेश अंतापूरकर, रविंद्र धंगेकर, विक्रमसिंह सावंत, लहु कानडे, धीरज देशमुख, ऋतुराज पाटील, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री राजू आवळे, हिरामण खोसकर, झिज्ञान सिद्दीकी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यातील कमालीची ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, बलात्कार, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या, भ्रष्टाचार यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात शासनाला आलेले अपयश, गुन्हेगारांवर वचक बसण्याऐवजी त्यांचे वाढलेले मनोधैर्य, महिलांवरील लैंगिक अत्याचारात झालेली वाढ, नागपूर शहरातून तीन वर्षात सुमारे ११९५ अल्पवयीन मुली बेपत्ता झाल्याने उपराजधानीतील पालकांमध्ये पसरलेले भितीचे व चिंतेचे वातावरण, पुण्यात वाढत असलेले ड्रग्स, पब, अवैध बार याकडे गृह तसेच राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचे होत असलेले दुर्लक्ष, त्यामुळे तरुणांमध्ये वाढत असलेली व्यसनाधिनता व गुन्हेगारी, पुणे शहरात कोयता गँग व इतर गुन्हेगारीने उच्छाद मांडला असून कल्याणीनगर हिट अँड रन प्रकरणानंतर शहरामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेवर निर्माण झालेले प्रश्नचिन्ह, पुण्याच्या हिट अँड रन प्रकरणी पोलिसांची व ससून रुग्णालय प्रशासनाची संशयास्पद भूमिका, आरोपी बिल्डर पुत्राला वाचविण्यासाठी ससून रुग्णालयातील डॉक्टरांनी रक्त नमून्यामध्ये फेरफार केल्याचे निदर्शनास येणे, गडचिरोली जिल्ह्यातील बारसेवाडा येथे जादूटोणा केल्याच्या संशयातून एका पुरुषासह महिलेस जिवंत जाळून ठार केल्याची घडलेली धक्कादायक घटना, कोपर्डी येथे मागासवर्गीय तरुणाला जातिवाचक शिवीगाळ करून नंतर नग्न करून मारहाण केल्याने संबंधित तरुणाने केलेली आत्महत्या, राज्यात वकिलांवर होत असलेले प्राणघातक हल्ले, राहुरी येथील पाच लाखांच्या खंडणीसाठी आरोपींनी वकील दाम्पत्याचे अपहरण करून केलेल्या हत्येमुळे राज्यात कायदा सुव्यवस्थेचा उडालेला बोजवारा,

कायद्याचा वचक न राहिल्याने विद्यमान लोकप्रतिनिधींनी पोलीस ठाण्यात केलेला गोळीबार व दहिसर येथे माजी नगरसेवकाची करण्यात आलेल्या हत्येचा तपास अद्यापही पूर्ण न झाल्यामुळे नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली असुरक्षिततेची भावना, इंदापूरचे तहसिलदार व रत्नागिरीचे उपजिल्हाधिकारी यांच्यावर वाळू माफियांकडून झालेला भ्याड हल्ला, एका महिला पत्रकाराने राजकीय पक्षाच्या उमेदवाराबाबत बातमी छापल्याने गुंडांनी त्यांना धमकविल्याचा निदर्शनास आलेला निंदनीय प्रकार, मराठा आंदोलकांवर आंदोलन मागे घेण्यात येऊन असंख्य गुन्हे दाखल करण्यात येणे, जालन्यात एका कुटुंबावर हल्ला करून त्यांचे घर पाडल्याचा उघडकीस आलेला प्रकार, मिरा-रोड येथील लोकप्रतिनिधींनी पालिकेच्या कनिष्ठ अभियंत्यास केलेली मारहाण, हिंगोलीच्या लोकप्रतिनिधींनी महावितरण कर्मचाऱ्यास फोनद्वारे दिलेली धमकी, यामुळे प्रशासनाचे मनोधैर्य खच्चीकरण होत असल्याने जनसामान्यात शासनाविषयी पसरत असलेली असुरक्षिततेची भावना, राज्यातील पोलिसांच्या अंतर्गत समस्यांचे निवारण न होणे, वीस-बावीस तास काम करणारे पोलिस कर्मचारी, त्यांच्या निवासाचे प्रश्न, मानसिक आरोग्य आणि मानसिक आरोग्याअभावी निर्माण होणारे अन्य प्रश्नांकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, राज्यात अंमली पदार्थांचा झालेला सुळसुळाट, गुटखा, विदेशी सिगारेट, ई-सिगारेट व तत्सम बंदी असलेल्या पदार्थांची बेकायदेशीररित्या ठिकठिकाणी सुरू असलेली विक्री, राज्यातील नगरपालिका/महानगरपालिकांमध्ये वाढत चाललेला भ्रष्टाचार, मुंबई महानगरपालिका, MSRDC आणि MMRDA मध्ये प्रकल्पाच्या किंमतीमध्ये केलेली छुपी वाढ, फुगविलेले अंदाजपत्रक व केलेला भ्रष्टाचार, सिडकोमध्ये होत असलेला भ्रष्टाचार, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागामध्ये सुरू असलेले घोटाळे, आदिवासी विकास विभागातील भ्रष्टाचार, सार्वजनिक आरोग्य विभागामध्ये सुरू असलेले गैरव्यवहार व भ्रष्टाचाराचा उद्रेक, अन्न व औषध प्रशासनामधील भ्रष्टाचार, अटल सेतूच्या कामातील अनियमितता, झोपडपट्ट्यांमधील स्वच्छतेच्या निविदेत कोट्यवधी रुपयांची अनियमितता, नाशिकच्या देवळाली शिवारातील टीडीआर घोटाळा, मुंबई महानगरपालिकेत वाढत असलेला भ्रष्टाचार, नगरविकास विभागांतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त निधी अखर्चित राहणे, राज्यात औद्योगिक क्षेत्रांमधील कारखान्यांमध्ये सुरू असलेली स्फोटांची मालिका व त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात झालेली वित्त व जीवितहानी, रासायनिक कंपन्यांमधून रसायनयुक्त पाणी प्रक्रिया न करताच नद्यांमध्ये सोडले जात असल्यामुळे होणारे जलप्रदूषण, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

नऊ : (गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

अॅड. आशिष शेलार, श्री. भरतशेट गोगावले, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री सदानंद सरवणकर, राजू कारेमोरे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री संजय शिरसाट, चंद्रकांत नवघरे, मोहन मते, मंगेश कुडाळकर, दिलीपराव बनकर, रणधीर सावरकर, प्रताप सरनाईक, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री. हरिभाऊ बागडे, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री दौलत दरोडा, अतुल भातखळकर,

श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री सुनिल शेळके, संजय केळकर, प्रकाश सुर्वे, चेतन तुपे, संभाजी निलंगेकर-पाटील, दिलीप लांडे, गणेश नाईक, प्रकाश सोळंके, विश्वनाथ भोईर, सुनिल राणे, योगेश सागर, विकास कुंभारे, संग्राम जगताप, श्रीमती गिता जैन, सर्वश्री बाबसाहेब पाटील, प्रदीप जैस्वाल, यशवंत माने, अॅड. आशिष जैस्वाल, सर्वश्री दिपक चव्हाण, सुहास कांदे, मदन येरावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, डॉ. भारती लव्हेकर, सर्वश्री किसन कथोरे, शेखर निकम, रमेश बोरनारे, संजय गायकवाड, डॉ. संजय रायमूलकर, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री मिहिर कोटेचा, राम कदम, नितेश राणे, अभिमन्यू पवार, राम सातपुते, सचिन कल्याण-शेट्टी, विनोद अग्रवाल, नरेंद्र भोंडेकर, योगेश कदम, किशोर जोरगेवार, बबनराव पाचपुते, जयकुमार गोरे, समाधान अवताडे, प्रकाश आवाडे, प्रताप अडसड, कॅप्टन आर. तमिल सेल्वन, सर्वश्रीमती विद्या ठाकूर, नमिता मुंदडा, सर्वश्री सुरेश भोळे, सुभाष देशमुख, अॅड. राहुल कुल, श्री महेश लांडगे, श्रीमती मोनिका राजळे, श्री. भिमराव तापकीर, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री पराग शाह, अमित साटम, कालीदास कोळंबकर, प्रशांत ठाकूर, समीर कुणावार, जयकुमार रावल, नारायण कुचे, संतोष दानवे, श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, डॉ. देवराव होळी, श्री नामदेव ससाणे, डॉ. संदीप धुर्वे, सर्वश्री राजेश पवार, प्रशांत बंब, डॉ. राहूल आहेर, अॅड. राहूल ठिकले, सर्वश्री दिलीप बोरसे, काशिराम पावरा, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री सिध्दार्थ शिरोळे, सुनिल कांबळे, अॅड. लक्ष्मण पवार, श्रीमती अश्विनी जगताप, सर्वश्री कुमार आयलानी, तानाजी मुटकुळे, बबनराव लोणीकर, किर्तीकुमार भांगडीया, प्रा. डॉ. अशोक उइके, सर्वश्री संजय बोदकुरवार, राजेश पाडवी, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री हरिष पिंपळे, प्रकाश भारसाकळे, डॉ. संजय कुटे, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्री मंगेश चव्हाण, दादाराव केचे, समीर मेघे, टेकचंद सावरकर, विजय रहांगडाले, कृष्णा खोपडे, भिमराव केराम, डॉ. तुषार राठोड, सर्वश्री महेश चौगुले, लखन मलिक, रविशेठ पाटील, राणाजगजितसिंह पाटील, रत्नाकर गुट्टे, संजय सावकारे, विजयकुमार देशमुख, शिवेंद्रसिंह भोसले, अॅड. आकाश फुंडकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"मागील दोन वर्षांच्या काळात मुंबईसह एमएमआरडीए भागात पर्यावरणपूरक व गतीमान दळणवळण आणि गृहनिर्माण तसेच, झोपडपट्टी निर्मूलन हे मुद्दे प्राधान्याने विचारात घेऊन व विकासास केंद्रबिंदू मानून मुंबई, ठाणे, पुणे, नागपूर व छत्रपती संभाजीनगर सारख्या मोठ्या शहरात स्थानिकांचे जीवनमान उंचावण्यावर भर देऊन विकासाची नियोजनात्मक कालबद्ध कामे हाती घेण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई, ठाणे, पुणे ही शहरे खडेमुक्त करण्याची संकल्पना प्रत्यक्षात आणण्याच्या दृष्टीने तेथील सर्व महत्वाच्या रस्त्यांचे काँक्रीटीकरण करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, मुंबई व ठाण्यासह उपनगरातील धोकादायक इमारतींचा समूह विकास करण्याच्या दृष्टीने मोठ्या प्रमाणावर प्रकल्प

राबविण्यात येणे, मुंबईतील रेल्वे स्थानकांच्या दोन्ही बाजूकडील झोपडीधारकांच्या पात्रता निश्चित करण्यासाठी एक खिडकी व कालबद्ध स्थलांतरण योजना राबविण्याची तसेच, एसआरए प्रकल्पबाधितांच्या न्याय प्रविष्ट प्रकरणाबाबतीतील शासनाचे धोरण निश्चित करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील भेंडीबाजार, धारावीसारख्या गजबजलेल्या भागांचे पुनर्वसन करण्याच्या दृष्टीने उभारण्यात येणारे एसबीयुटी सारखे गृहनिर्माण प्रकल्प नागरी पुनरूत्थान घडविणारे असल्याचे निदर्शनास येणे, जुन्या चाळींची व्याख्या बदलून हेरीटेज टीडीआर प्रत्यक्ष अंमलात आला असणे, स्वयंपुनर्विकासाच्या माध्यमातून गृहनिर्माण प्रकल्प अधिक गतीमान करण्यासाठी मुंबई जिल्हा बँकेकडून देण्यात येणाऱ्या कर्ज मर्यादेत वाढ करण्यात आली असणे, एमएमआरडीए क्षेत्रात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या पुनर्विकासासाठी मुंबई जिल्हा बँकेला नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येणे, मानीव हस्तांतरण करण्यासाठी स्टॅम्प ड्युटी भरण्यात सुलभता होण्यासाठी मुद्रांक शुल्क अभय योजना सुरू करण्यात येणे, मुंबईतील बीडीडी चाळ पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत त्या परिसरातील अनिवासी झोपडीधारक, स्टॉलधारक यांची पात्रता निश्चित करण्याची प्रक्रिया सुरू असणे, बीडीडी चाळींच्या पुनर्विकास प्रकल्पांना प्रोत्साहन मिळावे यासाठी संबंधित पुनर्विकासाच्या करारनाम्यावर फक्त १ हजार रुपये मुद्रांक शुल्क घेण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसनातील सदनिका हस्तांतरण शुल्कात ५० टक्के कपात करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, ठाणे शहरात एमआयडीसीच्या अभिन्यासामधील भूखंडावर जगातील सर्वात मोठा क्लस्टर प्रकल्प राबविण्यात येणे, म्हाडाकडून पुनर्विकास होणाऱ्या इमारतींतील रहिवाशांना तसेच, झोपडीधारकांना विकासकांविरुद्ध महारेरामध्ये अपील करण्याचा अधिकार देण्याची आवश्यकता, इमारत पुनर्विकास करताना केलेल्या कराराप्रमाणे तेथील भाडेकरूंना पुनर्विकास प्रकल्प पूर्ण होईपर्यंत बऱ्याच विकासकांकडून भाडे देण्यात येत नसल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईतील पोलीस कर्मचाऱ्यांना पुरेसे निवासस्थाने उपलब्ध करून देण्यासाठी दिर्घकालीन, मध्यमकालीन व तात्काळ अशा तीन टप्प्यांवर उपाययोजना करण्याचा तसेच, म्हाडाच्या मदतीने मुंबईतील पोलीस निवासस्थानांचा पुनर्विकास करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, बंद पडलेल्या गिरण्यांमधील कामगारांना शासनाकडून घरे देण्याची योजना अधिक गतीमान करण्याची आवश्यकता, पुण्यातील सहकारी गृहनिर्माण सोसायट्या व गृहनिर्माण मंडळाच्या वसाहतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, पीएमआरडीएच्या माध्यमातून पुणे शहरातील डीपी प्लॅन व रिंगरोड नव्याने तयार करण्याची आवश्यकता, पुणे शहरात विमानतळाकरिता जागा राखीव असून अन्य पायाभूत सुविधा तातडीने करण्याची आवश्यकता, स्वारगेट ते कात्रज, खडकवासला ते हडपसर मेट्रो रेल्वेच्या कामाला गती देण्याची आवश्यकता, मेट्रो, अटलबिहारी वाजपेयी शिवडी-न्हावाशेवा अटल सेतू, हिंदू हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे समृद्धी महामार्ग, स्वातंत्र्यवीर सावरकर सागरी सेतू, मुंबई-पुणे एक्सप्रेस वे, मिसिंग लिंक इ. पायाभूत सुविधांचे जाळे निर्माण करून राज्यातील मुंबई-ठाणे-पुणे इत्यादी भागातील प्रवास कमी वेळात व सुखकर करण्याचा प्रयत्न करण्यात येणे, मुंबईत घाटकोपर ते वर्सोवा पहिली लाईन, डीएननगर-चारकोप ते दहिसर आणि डीएननगर-बांद्रा ते मानखुर्द दुसरी लाईन, कुलाबा ते अंधेरी (सीप्लॅन पर्यंत) तिसरी लाईन, वडाळाहून घाटकोपर, मुलुंड, ठाणे ते कासारवडवली पर्यंत चौथी लाईन, ठाणे ते भिवंडी, कल्याण पाचवी लाईन, स्वामी समर्थ, जोगेश्वरी ते कांजूरमार्ग सहावी लाईन आणि दहिसर पूर्व ते अंधेरी पूर्व एअरपोर्ट पर्यंत सातवी लाईन

अशारितीने मुंबईत मेट्रोचे जाळे उभारण्यात आले असल्याने मुंबईवरील दळणवळणाचा बराचसा ताण कमी होण्यास मदत होणार असणे, तसेच मुंबईतील रस्त्यांवरील जवळपास ३५ टक्के ट्रॅफिक कमी होणार असणे, याकरिता महामुंबई मेट्रो ऑपरेशन कॉर्पोरेशन लि. कंपनीची स्थापना करून संबंधित काम गतीशील करण्यात येणे, नवी मुंबई विमानतळामुळे वाढणाऱ्या लोकसंख्येसाठी नियोजित 'नैना' प्राधिकरणामार्फत २३ गावांच्या नियोजित आराखड्याच्या अंमलबजावणीस गती देण्याची आवश्यकता, सन २०३० पर्यंत एकूण ऊर्जा निर्मितीपैकी ४० टक्के ऊर्जा ही अपारंपारिक पध्दतीने निर्माण करण्याचे उद्दीष्ट असणे, केंद्र शासनाच्या नवीन 'प्रधानमंत्री सुर्य घर मोफत वीज योजना' अंतर्गत रूफ टॉप सोलर पॅनल बसविण्यासाठी ७८ हजार रुपये मर्यादेपर्यंत अनुदान देण्यात येणार असणे, तसेच, ग्राहकांना ३०० युनिट पर्यंतची वीज मोफत मिळणार असणे, राज्यात सर्व उपसा सिंचन योजनांचे सौरऊर्जाकरण करण्यासाठी पुढील दोन वर्षांत आवश्यक तो निधी उपलब्ध करण्याचे प्रस्तावित असणे, वीज सेवा उपलब्ध नसलेल्या राज्यातील सुमारे ३७ हजार अंगणवाडी केंद्रांना सौरऊर्जा संच देण्याचे प्रस्तावित असणे, वन्य प्राण्यांद्वारे होणाऱ्या शेतपीकांच्या नुकसानीला आळा घालण्यासाठी डॉ. श्यामाप्रसाद मुखर्जी जन वन विकास योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना सौरऊर्जा कंपनीसाठी अनुदान देण्यात येणार असणे, मुंबई महापालिकेच्या विधी खात्यात सन १९७८ ते २०१० या कालावधीत वकीलांचे मानधन, बैठकीसाठीचा खर्च, वाचनालय शुल्क यासह विविध प्रशासकीय कामासाठी १४ कोटी ५७ लाख रूपये आगाऊ रक्कम उचलण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे व विविध माध्यमातून या प्रकरणाचा शोध घेतला जात असताना संबंधित नस्ती सापडत नसल्याने या प्रकरणांची फाईलच बंद करण्याचा निर्णय प्रशासनाकडून घेण्यात आला असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईतील एकूण १५०८ छोटे नाले व ३०९ मोठे नाले साफ-सफाईकरिता मुंबई महानगरपालिकेने सुमारे २५० कोटी रूपयांची तरतुद केली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, पावसाळ्यापूर्वी नालेसफाईचे ७५ टक्के काम पूर्ण झाल्याचा पालिकेचा दावा खोटा असल्याची बाब निदर्शनास येणे, २ लाख ७३ हजार मेट्रीक टन गाळ कुठे टाकला, क्षेपणभूमी कुठे आहे इ. बाबी प्रश्नांकित असल्याने प्रशासनाने नालेसफाई कामांची श्वेतपत्रिका काढण्याची आवश्यकता, मुंबईकरांच्या सुरक्षेसाठी आणि मुंबईवर नजर ठेवण्यासाठी शासनाकडून सुमारे १ हजार कोटी रूपयांचा निधी दिला असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईकरांना तात्काळ आरोग्य सुविधा मिळाव्यात यासाठी मुंबईत मोबाईल मेडिकल युनिट सुरु करण्यात आले असणे, राज्यातील महानगरपालिका बरखास्त करून दीर्घकाळ तेथील कार्यभार प्रशासक चालवित असल्याने काही ठिकाणी प्रशासकांकडून मनमानी होत असल्याचे व तेथील माजी नगरसेवकांचा योग्य मान राखला जात नसल्याचे निदर्शनास येणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर यासारख्या मोठ्या शहराचा मेगापॉलिस मेटाव्हर्स प्रकल्पाच्या मदतीने अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून अधिक गतीने विकास करण्याचा व ही शहरे झोपडपट्टीमुक्त करण्याचा तसेच, पायाभूत सुविधा उभारून पर्यावरणपूरक विकास करण्याच्या दृष्टीने शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

दहा : अंतिम आठवडा प्रस्ताव :-

(गुरुवार, दिनांक ११ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, अजय चौधरी, जयंत पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, नाना पटोले, सुरेश वरपुडकर, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री आदित्य ठाकरे, भास्कर जाधव, सुनिल प्रभू, अनिल देशमुख, अमीन पटेल, राजेश टोपे, डॉ.नितीन राऊत, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री सुनिल भुसारा, अमित देशमुख, संग्राम थोपटे, अशोक पवार, कुणाल पाटील, राजेश एकडे, अमित इनक, प्राजक्त तनपुरे, श्रीमती सुलभा खोडके, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री सुभाष धोटे, रणजित कांबळे, अॅड. के.सी.पाडवी, सर्वश्री अस्लम शेख, संदिप क्षीरसागर, कैलास गोरंटयाल, विक्रमसिंह सावंत, संजय जगताप, बाळासाहेब पाटील, वैभव नाईक, लहु कानडे, श्रीमती सुमन पाटील, श्री. राजन साळवी, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री सुनिल राऊत, रमेश कोरगावकर, कैलास घाडगे-पाटील, उदयसिंग राजपूत, प्रकाश फातर्पेकर, संजय पोतनीस, श्रीमती ऋतुजा लटके, सर्वश्री शिरीष चौधरी, विकास ठाकरे, सहसराम कोरोटे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, मोहनराव हंबर्डे, जितेश अंतापूरकर, हिरामण खोसकर, रविंद्र धंगेकर, धीरज देशमुख, ऋतुराज पाटील, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री राजू आवळे, झिशन सिद्दीकी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यात शैक्षणिक अभ्यासक्रमात मनुस्मृतीचा समावेश करण्याचे मंत्र्यांचे उद्गार, यामुळे पालकांमध्ये पसरलेली तीव्र संतापाची लाट, मनु हा संत तुकाराम महाराज आणि संत ज्ञानेश्वर महाराजांपेक्षाही श्रेष्ठ होता, असे वक्तव्य करण्यात येणे, महिला, समाजसुधारक, विशिष्ट समाजाबाबत आणि देशाच्या स्वातंत्र्याबाबत भडकावू व अवमानकारक वक्तव्य करणाऱ्यांना पाठीशी घालणे, राज्यातील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास प्रवर्ग व विमुक्त जाती, अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम न मिळाल्यामुळे पालकांना सहन करावा लागलेला मनस्ताप, परदेशी शिष्यवृत्तीच्या पात्रतेसाठी अटी व मर्यादा बदलल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झालेली नैराश्याची भावना, राज्यातील इतर मागास वर्गातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींसाठी प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी उभारण्यात येणाऱ्या वसतीगृहांच्या उभारणीची प्रक्रिया संथ गतीने सुरु असल्यामुळे विद्यार्थ्यांची होत असलेली गैरसोय, राज्य शासनाने बार्टी, सारथी, महाज्योती, टीआरटीआय या संस्थांच्या कामकाजात समानता आणण्याचा निर्णय घेऊनही अनेक विद्यार्थी शिष्यवृत्तीपासून वंचित राहणे, परिणामी, अनेक विद्यार्थ्यांना शिक्षण सोडण्याची वेळ येणे, सारथी, महाज्योती, बार्टी, मार्टी व इतर सर्व महामंडळाना पुरेसा निधी शासनाकडून उपलब्ध न होणे, निधी उपलब्ध झाल्यास खर्च करण्यामध्ये दिरंगाई होणे, यामुळे राज्यातील उपेक्षित वर्गाची कुचंबणा होऊन मुख्य प्रवाहात येण्यास अडथळा निर्माण होणे, इतर महामंडळांच्या तुलनेत मौलाना आझाद विकास महामंडळाच्या निधी व सुविधांबाबत दुजाभाव होत असल्यामुळे अल्पसंख्याक समाजात

पसरलेली नाराजीची भावना, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्थेचे महत्त्वाचे प्रशिक्षण उपक्रम बंद पडले असल्यामुळे राज्यातील हजारो विद्यार्थी यापासून वंचित असणे, विविध समाजाच्या मागण्यांसंदर्भात शासनाची असलेली अनास्था, विविध प्रलोभने दाखवून मराठा समाजाला आरक्षणासाठी तिष्ठत ठेवल्यामुळे मराठा समाजाचा आरक्षणाचा प्रश्न अद्यापही प्रलंबित असणे, सगेसोयरे शब्दाचा अर्थ स्पष्ट न केल्याने समाजात निर्माण झालेला संभ्रम व असंतोषाचे वातावरण, जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीच्या मनमानी कारभारामुळे मराठा समाजातील तरुणांना भुर्दंड व प्रचंड मानसिक त्रास सहन करावा लागणे, राज्यातील धनगर, मुस्लिम व लिंगायत समाजाच्या आरक्षणाचे विषय प्रलंबित असून यासंदर्भात सुरु असलेली आंदोलने, त्यामुळे या समाजात शासनाविरोधात असलेली तीव्र भावना, राज्यात ओबीसी समाजाची आरक्षणासंदर्भात सुरु असलेली आंदोलने व याबाबत शासनाच्या दुटप्पी भूमिकेमुळे पसरलेला असंतोष, बिहारच्या धर्तीवर राज्यामध्ये जातीनिहाय जनगणनेची समाजाच्या विविध वर्गातून होत असलेली मागणी, राज्यात गुण्या-गोविंदाने राहणारे सर्व समाज शासनाच्या चुकीच्या धोरणामुळे एकमेकांविरोधात उभे रहात असणे, दिव्यांग कल्याण विकास मंत्रालयाची घोषणा करूनही विभागास पुरेसा निधी उपलब्ध न होणे, या विभागाला पूर्ण ताकदीने कार्यान्वित करण्याबाबत शासनाला आलेले अपयश, संजय गांधी निराधार योजना, श्रावणबाळ अनुदान योजनेचे लाभार्थी तसेच विधवा, परित्यक्तांना शासकीय योजनांचे वेळेत लाभ न मिळणे, विविध समाजातील महिला व युवकांचे प्रलंबित असलेले प्रश्न, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या समाजावरील अत्याचाराच्या घटना वाढत असताना शासनाचे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष होणे, पावसाळ्यात झोपडपट्टी तोडू नये असे मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे स्पष्ट आदेश असतानाही भर पावसात मुंबईतील पवई येथील जयभीम नगरच्या रहिवाशांवर झोपडी हटविताना गर्भवती स्त्री व लहान मुलाला झालेली मारहाण, तसेच ६०० मागासवर्गीय कुटूंबांना बेघर केल्यामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेली अन्याय व संतापाची भावना, शाळेच्या पहिल्याच दिवशी ४८ लाख विद्यार्थ्यांना गणवेशाविनाच शाळेत यावे लागल्याने मोफत गणवेश व पुस्तके या शासनाच्या धोरणाला बसलेली खिळ, विदर्भातील ११ जिल्हे हे महाराष्ट्रातील इतर जिल्ह्यांच्या तुलनेत मागासलेले असणे, विदर्भाचा अनुशेष मोठ्या प्रमाणात असून देखील सरकारला तो भरून काढण्यात आलेले सपशेल अपयश, मराठवाडा वॉटर ग्रीड प्रकल्पासाठी ठोस निधीची तरतूद न करणे, राज्यातील रखडलेले जलसंपदा प्रकल्प, मराठवाड्यातील सिंचन प्रकल्पाबाबत शासनाची असलेली उदासिनता, मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग क्र.६६ हा १३ वर्षांपासून रखडलेला असणे, या ठिकाणी होत असलेल्या अपघातांमुळे वाढत असलेली प्राणहानी, कोकणातील आंबा, काजू, फणस, नारळ, सुपारी बागा नष्ट होण्याच्या मार्गावर असणे, मच्छिमार बांधवांची सुरु असलेली उपासमार, माहे जुलै, २०२४ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे कोकणातील ग्रामीण भागातील रस्त्यांची झालेली दुरवस्था, मनरेगा अंतर्गत प्रलंबित कामे व निधीची आवश्यकता, निजामकालीन शाळांच्या बांधकाम अनुदानाची समस्या, सभागृहात दिलेल्या आश्वासनांची पूर्तता न होणे, या शासनाच्या कार्यकाळात बळावलेला भ्रष्टाचार, कृषी तसेच इतर विभागात वाढत असलेला भ्रष्टाचार, राज्यातील महानगरपालिका व नगरपालिकेमध्ये प्रशासक असल्यामुळे अधिकाऱ्यांची सुरु असलेली एकाधिकारशाही, विविध स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या कामांमध्ये वाढत असलेला भ्रष्टाचार, मेट्रो-१ प्रकल्पात रिलायन्स इन्फ्रा कंपनीचा हिस्सा अधिक किंमतीत खरेदी करण्याच्या

निर्णयामुळे शासनाचे झालेले कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान, विविध देवस्थान तसेच वक्फ बोर्ड जमिनीचा गैरव्यवहार, महसूल विभागातील जुन्या कायद्यांमध्ये कालसुसंगत सुधारणेची आवश्यकता, राज्यात सुरु असलेली राष्ट्रीय महामार्गाच्या विस्तारीकरणाची कामे अपूर्ण असतानाही पूर्ण टोल घेण्यात येणे, जिल्ह्यात महामार्गावर एकच टोल अपेक्षित असताना एका जिल्ह्यात दोन ठिकाणी टोल असणे, स्थानिक नागरिकांना टोल-पास न दिल्यामुळे स्थानिकांचा वाढत असलेला असंतोष, राज्यातून उद्योगांचे पलायन होणे, अनेक उद्योग परराज्यात स्तलांतरीत करण्यासाठी सक्ती करणे, दाव्होस आर्थिक परिषदेमध्ये अनेक सामंजस्य करार होऊनही एकही प्रकल्प कार्यान्वित न होणे, याबाबत शासनाने श्वेतपत्रिका सादर करण्याचे आश्वासन देऊनही अद्याप काही कार्यवाही न होणे, त्यामुळे लाखो उच्चशिक्षित तरुणांना रोजगार मिळत नसल्याने युवकांमध्ये वाढलेला असंतोष, अकुशल व अल्पशिक्षित युवकांना रोजगारासाठी करावी लागणारी वणवण, नोकरभरतीकडे दुर्लक्ष, बेरोजगारीचे वाढते प्रमाण, तलाठी, वन व इतर विभागातील नोकरभरती प्रक्रियेत तसेच नीट परिक्षेत झालेली पेपरफुटी प्रकरणे, संबंधित दोषींवर कारवाई न होणे, कामगारांच्या प्रश्नांकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

अशासकीय कामकाज

(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

अकरा : अशासकीय विधेयके :-

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ - श्री. सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री.प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४१ - महाराष्ट्र परदेशातील रोजगार संरक्षण विधेयक, २०२२ - डॉ.राहुल वेदप्रकाश पाटील, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३९ - मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२३ - श्री. पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५५ महाराष्ट्र राज्य दुय्यम पशुवैद्यकीय परिषद विधेयक, २०२३ - सौ. मंजुळा गावित, श्री.अतुल बेनके, वि.स.स. यांचे.

(ब) विचारार्थ :

(शुक्रवार, दिनांक १५ डिसेंबर, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली अशासकीय विधेयके) (क्रमांक १ ते ९)

- (१) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१ - महाराष्ट्र धर्मांतर बंदी विधेयक, २०१९ - श्री.अतुल भातखळकर,वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर,वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० - महाराष्ट्र चिकित्सालयीन आस्थापना (नोंदणी व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर,वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र कर्मचाऱ्यांची मातापित्याप्रती जबाबदारी आणि उत्तरदायित्व व देखभाल यासंबंधीच्या मानकांबाबत विधेयक, २०२० - श्री.अमीत साटम,वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ - राज्यातील अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना निवृत्तीवेतन देण्याबाबत विधेयक, २०२० - श्री.प्रकाश आबिटकर,वि.स.स. यांचे.
- (६) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २३ - महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मुलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर,वि.स.स. यांचे.
- (७) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्र) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री. सुनिल प्रभू,वि.स.स. यांचे.
- (८) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (९) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३५ - महाराष्ट्र दुकाने व आस्थापना (नोकरीचे व सेवाशर्तीचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२३ - डॉ.जितेंद्र आव्हाड, वि.स.स. यांचे.
- (१०) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१- श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (११) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.

(१२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगार भत्ता विधेयक, २०२१ — श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. यांचे.

" राष्ट्रगीत "

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक ११ जुलै, २०२४.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

असुधारित प्रत

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम

शुक्रवार, दिनांक १२ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमाचे

"जोडपत्र"

आज शुक्रवार, दिनांक १२ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमातील :-

बाब क्रमांक "दहा" नंतर पुढील बाब वाचण्यात यावी.

दहा (अ) (१) अॅड. राहुल कूल, मा.समिती प्रमुख, विधानसभा विशेषाधिकार समिती यांचा प्रस्ताव:-

"दिनांक २३ जुलै, २०२१ रोजी सन्माननीय सदस्य डॉ.रत्नाकर गुट्टे हे गंगाखेड तालुक्यातील नगरसेवक, पंचायत समिती सभापती व सदस्य यांचेसह गंगाखेड तालुक्यातील वाढत चाललेले गुन्हेगारीचे प्रमाण, बेकायदेशीर गुटखा व दारु विक्री, मटका व इतर बेकायदेशीर गुन्हेगारी रोखण्यासाठीचे निवेदन घेऊन पोलीस अधीक्षक कार्यालय, परभणी येथे गेले असता व त्यांनी गंगाखेड तालुक्यातील गुन्हेगारीच्या वाढत्या प्रमाणाबाबत श्री. जयंत मीना, पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचे लक्ष वेधले असता त्यांनी "तुम्ही कसले लोकप्रतिनिधी मला कशाला कायदा शिकविता" असे सन्माननीय सदस्यांसोबत अपमानास्पद भाषेत वक्तव्य करून व सन्माननीय सदस्यांना व इतर लोकांना अपमानित करून पोलीस बोलावून त्यांना कक्षाबाहेर काढल्यामुळे उदभवलेल्या सन्माननीय सदस्यांचा व महाराष्ट्र विधानसभेचा विशेषाधिकारभंग व अवमानाच्या प्रकरणासंबंधातील विशेषाधिकार समितीचा अहवाल विचारात घेण्यात यावा."

(२) मा.मुख्यमंत्री यांचा प्रस्ताव:-

सन्माननीय विधानसभा सदस्य डॉ.रत्नाकर गुट्टे यांनी श्री. जयंत मीना, तत्कालीन पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचेविरुद्ध उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकार भंग व अवमानाच्या प्रकरणावरील विशेषाधिकार समितीचा अहवाल विचारात घेतल्यानंतर हे सभागृह सदरहू अहवालातील समितीच्या अभिप्राय व शिफारशीसोबत सहमत असून असा ठराव करित आहे की,

श्री.जयंत मीना, तत्कालीन पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचे लोकप्रतिनिधीं समवेतचे वर्तन पाहता त्यांची बदली किमान ३ वर्षासाठी अकार्यकारी पदावर करण्यात यावी. या

कालावधीत त्यांचे लोकप्रतिनिधींच्या प्रती वर्तनात सुधारणा झाल्यास त्यांच्या बदलीबाबत शासनास फेरविचार करता येईल. याशिवाय संविधानाला अभिप्रेत असलेल्या, जनतेचा त्यांनी निवडून दिलेल्या लोकप्रतिनिधींमार्फत शासनावर अंकुश, या संकल्पनेला छेद देऊ पाहणारे वर्तन करणाऱ्या श्री.जयंत मीना, तत्कालीन पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचे सदर वर्तनाप्रती सभागृहाची तीव्र नापसंती पोलीस महासंचालकांमार्फत श्री.मीना यांना कळविण्यात यावी व त्याबाबतची नोंद त्यांचे सेवा पुस्तकात घेण्यात यावी.

तसेच विधानमंडळ सदस्यांना सन्मानाची वागणूक देण्याच्या परिपत्रकातील तरतूदीनुसार श्री.जयंत मीना तत्कालीन पोलीस अधीक्षक, परभणी यांचेवर राज्याच्या मुख्य सचिवांनी नियमानुसार कारवाई करावी व त्याची नोंद त्यांच्या सेवा पुस्तकात घेण्यात यावी.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १२ जुलै, २०२४.

जितेंद्र भोळे
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा